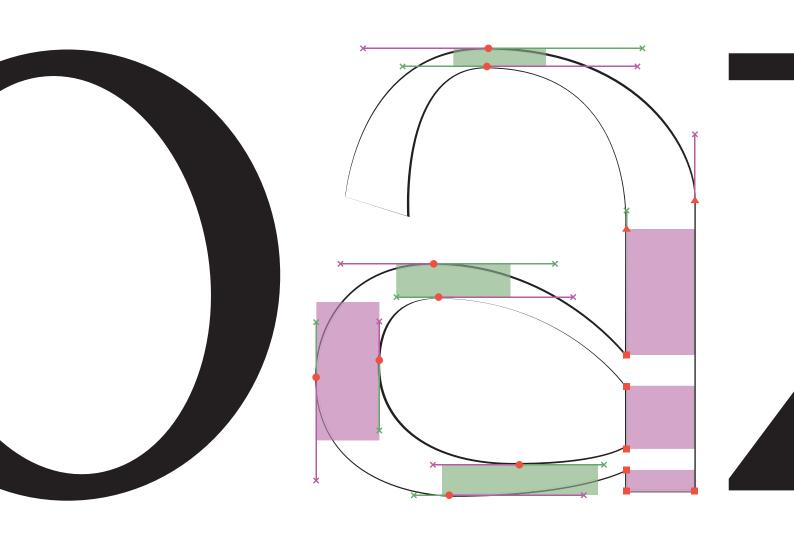
ViệtType

Xã luận/ Editorial

Thiết kế chữ có lẽ vẫn là một khái niệm mới ở Việt Nam. Tuy vậy, các con chữ vẫn luôn tồn tại ở mọi ngóc ngách của cuộc sống, từ biển hiệu, sách vở, các trang web, v.v., tất cả đều sử dụng đến các phông chữ. Trong khoảng 5 năm trở lại đây, các bộ chữ được sản xuất ở Việt Nam đã nhận được sự hưởng ứng mãnh liệt từ cộng đồng. Là một sinh viên thiết kế với sự thích thú về đồ họa dàn chữ (typography), mình cũng có một chút tò mò về những con người đang chế tạo ra những bộ chữ này. Họ là ai? Công việc của họ là gì? Cùng với đồ án tốt nghiệp đang đến gần, mình muốn dành cơ hội này để tìm hiểu sâu hơn về ngành thiết kế và những cá nhân ấy.

Cuốn tạp chí này là hành trình khám phá của mình về thiết kế chữ tại Việt Nam, về cả nghề lẫn người. Mình đã có dịp được nói chuyện với chính các designer để trao đổi về công việc, trải nghiệm, cũng quá trình thiết kế và những thứ bên lề khác. Cùng lúc đó, mình cũng có cơ hội thử sức với việc thiết kế một số con chữ, một dự án nhỏ để có thể hiểu hơn về ngành nghề thú vị này.

Type design is probably still a new concept in Vietnam. However, these characters have been a quintessential part of everyday life, everything from signage, books, to websites, etc., all of which use fonts. In the past 5 years, typefaces produced by Vietnamese designers have been highly received by the community. As a student designer with an interest in typography, I am curious about the people behind these typefaces. Who are they? What is their job? And with the Capstone project coming near, I want to dedicate this opportunity to finding out more about this design field and these characters.

This magazine is my discovery on type design in Vietnam, both the job and the people. I have had a chance to talk to these designers about their work, their experience, and also their design process and anything in between. At the same time, I also get an opportunity to shoot my shot with designing some glyphs, a small project to understand more about this interesting industry.

Thử thách/ Challenges

8 Thử thách của thiết kế chữ Việt/ Challenges in Vietnamese glyphs

10 Donny Trương

Chia sẻ về cuốn sách Vietnamese Typography đã giúp rất nhiều người có thể thiết kế chữ Việt dù có rào cản về ngôn ngữ/

Sharing about his book, Vietnamese Typography, which has helped countless designers with Vietnamese glyphs despite the language barrier.

14 Lưu Chữ

Trò chuyện về việc lưu trữ thông tin thiết kế cũng như quá trình phục chế các phông chữ hồi xưa/

Discussing about documenting designs as well as the process of typeface revivals.

Trải nghiệm/ Experiences

22 Dương Trần

Tác giả của bộ chữ Phudu nói về khởi điểm và quá trình thiết kế của cá nhân/

The designer of Phudu talks about his starting point as well as his design process.

34 Lâm Bảo

Với kinh nghiệm làm việc cùng các khách hàng lớn, designer Lâm Bảo chia sẻ về các dự án trong quá khứ, hiện tại và tương lai/

Having worked with big clients in Vietnam, he shares about his past, present, and future projects.

44 Thế Cơ À Type Foundry

Thế Cơ À chia sẻ về quá trình hình thành, làm việc cũng như điều hành xưởng chữ tại Việt Nam/

Thecoa shares about their history, design process, as well as running a type foundry in Vietnam.

54 Nguyện Trương

Tuy là sản phẩm đầu tay, bộ chữ Sans-phố đã nhận được rất nhiều sự chú ý từ cả cộng đồng nội địa lẫn quốc tế/

Despite being his first ever typeface, Sans-phố received a lot of attention from both local and international communities.

Công đồng/ **C**ommunity

- **64** Các bộ chữ hỗ trợ tiếng Việt/ Vietnamese-supported typefaces
- 74 Bắt đầu với thiết kế chữ?/ Starting with type design?

76 VietType Sans

Bộ chữ là trải nghiệm cá nhân với 26 mặt chữ thường trong 2 tháng/

The typeface is my experience with 26 lowercase glyphs in 2 months.

Khác/ Others

- 3 Xã luận/Editorial
- 78 Thông tin tạp chí/Imprint, credits

Nội dung/Contents 5

Thử thách/ Challenges

Thử thách của thiết kế chữ Việt

Các con chữ đặc biệt của tiếng Việt cũng chính là lí do khiến việc thiết kế chữ trở nên khó khăn hơn.

Tiếng Việt (chữ Quốc Ngữ) vẫn luôn là một ngôn ngữ vô cùng đẹp và phong phú bởi sự ứng dụng độc đáo của bộ chữ La-tinh. Tiếng Việt có 6 thanh điệu khác nhau, được thể hiện bằng các dấu thanh: ngang, huyền, sắc, hỏi, ngã, nặng. Ngoài ra, tiếng Việt cũng lược bỏ một số phụ âm (f, j, w, z), và thêm một số nguyên âm (ă, â, ê, ô, ơ, ư), từ đó tạo ra một ngôn ngữ dày dặn âm điệu.

Việc sử dụng đúng dấu thanh là rất quan trọng. Với một bảng chữ cái chỉ với 26 kí tự La-tinh cơ bản, người Việt sẽ không thể nào giao tiếp một cách chính xác. Các bạn designer thường gặp rất nhiều khó khăn trong việc tìm một phông chữ thỏa mãn được cả về mặt thẩm mỹ cũng như hỗ trợ tiếng Việt. Đây cũng là một cơ hội để cho các bộ chữ mới có thể ra đời, khi hiện tại nhu cầu sử dụng các bộ chữ này ngày càng tăng lên.

Tuy vậy, việc hỗ trợ tiếng Việt cho một bộ chữ cũng không hề đơn giản. Đối với các designer nước ngoài chắc hẳn sẽ gặp rất nhiều khó khăn khi họ không thông thạo ngôn ngữ. Vì vậy, các ký tự đặc biệt

thường sẽ gặp các lỗi nhỏ, đặc biệt là về khoảng cách chữ. Điều này thường sẽ ảnh hưởng tới khả năng đọc hiểu của bộ chữ ở cỡ nhỏ. Đối với các designer trong nước, ngành thiết kế chữ hiện tại vẫn còn mới. Hiện chưa có một chương trình đào tạo chính thống cho ngành thiết kế chữ tại Việt Nam, cùng với việc tài liệu về thiết kế ở Việt Nam còn nhiều han chế. Hầu hết các designer đều phải dựa vào các nguồn thông tin từ nước ngoài để tạo ra các bộ chữ Việt. Điều này khiến việc học hỏi và trau dồi kiến thức trở nên khó khăn hơn đáng kể.

Dù với những thách thức kể trên, vẫn luôn có những cá nhân đang miệt mài ngày đêm để mang thiết kế chữ gần hơn với người Việt. VietType rất vui khi được trò chuyện cùng hai trong những người đó: Donny Trương và Lưu Chữ.

← Khoảng cách giữa chữ u và o giống với khoảng cách của ư và o. Việc này khiến dấu móc của chữ ư bị đè lên chữ ơ/

The spacing between the u and o is similar to that of the u and o. This results in the u horn clasing with the o.

Articulat CF bởi/by Connary Fagen

Challenges in Vietnamese glyphs

The unique glyphs of Vietnamese are the same reasons why it poses such a challenge in type design.

Vietnamese (Quốc Ngữ) has always been a very rich and beautiful language for its unique use of the Latin alphabet. Vietnamese has 6 distinct tonal pronunciations, represent by marks: [none], grave, acute, hook above, tilde, and underdot. In addition, Vietnamese also takes away some of the consonants (f, j, w, z) and add in some vowels (ă, â, ê, ô, ơ, ư) to make it a tonally diverse language.

Using the correct diacritic is very important. With a normal 26-letter Latin alphabet typeface, Vietnamese people will not be able to type correctly. Designers oftentimes struggle to find a typeface that is both aesthetically pleasing and Vietnamese-supported. This is also an opportunity for new typefaces to be born, as the need for these typefaces is gradually increasing every single day.

However, as a type designer, supporting Vietnamese is no easy task. For foreign designers, it would certainly be a challenge as they are not well-versed in the language.

As a result, the special characters will come with small problems. This will hinder the typeface's readability at smaller point sizes. For Vietnamese designers, type design is still a very new industry. There is yet to be a proper course on type design in Vietnam, in addition to the fact that there is little documentation of design in Vietnam. Most designers rely on international sources in order to make Vietnamese-supported typefaces. This means learning and acquiring knowledge becomes much harder as well.

Despite these shortcomings, there are always individuals who are working day and night to bring type design closer to everyone. VietType is very glad to have a conversation with two such people: Donny Trương and Lưu Chữ.

lãi lăi lai

← Việc thay đổi dấu khiến nghĩa của từ thay đổi hoàn toàn/

Changing the tonal marks changes the meaning of the words. (profit, drive, and again, respectively)

Noto Serif bởi/by Google

Thử thách/Challenges 9

Donny Trương

Một bài luận án về ký tự Việt đã trở thành một tài liệu không thể thiếu cho các designer trong và ngoài nước.

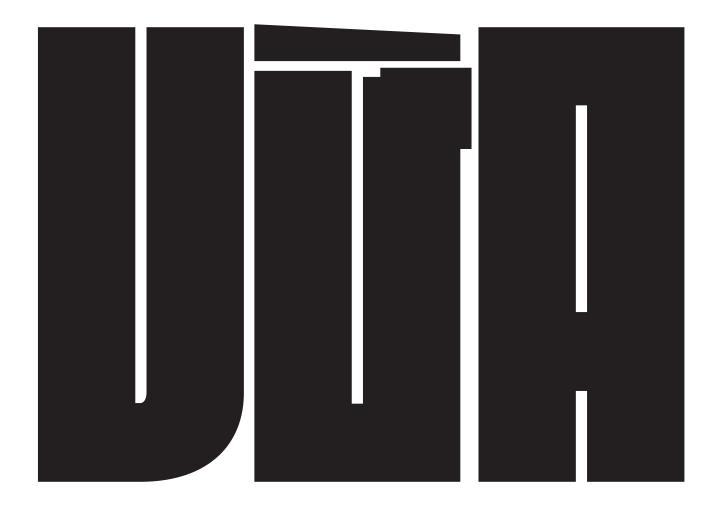
Tại sao các designer nước ngoài lại muốn thêm chữ tiếng Việt vào các bộ chữ của họ khi họ không dính líu gì đến ngôn ngữ?

Thực sự thì khi chú thực hiện Vietnamese Typography, mục tiêu của chú không phải là cho các bạn thiết kế chữ. Lí do ban đầu của quyển sách là để nhấn mạnh việc các phông chữ phổ biến ở trên máy tính khi đó không hỗ trợ tiếng Việt. Dù vậy, sau khi cuốn sách được phát hành thì chú nhận ra là các bạn thiết kế chữ rất có hứng thú với

việc thiết kế thêm chữ tiếng Việt cho các bộ chữ của họ để các bộ chữ có thể được sử dụng bởi nhiều người hơn. Nếu so sánh với các ngôn ngữ châu Á khác thì tiếng Việt sử dụng bảng chữ cái La-tinh thay vì chữ tượng hình. Việc này cho phép các nhà thiết kế có thể thiết kế chữ tiếng Việt mà không cần thành thạo ngôn ngữ Việt, mà họ chỉ cần hiểu cách hoạt động của các dấu thanh thôi. Quyển sách từ đó đã cho họ kiến thức và sự tự tin cần thiết để thử sức với việc thiết kế ra các ký tự và dấu thanh tiếng Việt.

Sau 9 năm xuất bản luận án của chú, thị trường thiết kế chữ tại Việt Nam đã cải thiện rất nhiều. Chú có cảm thấy quyển sách đã đóng một vai trò lớn không?

Thực sự chú thấy rất vui. Khi quyển sách được đưa lên mạng cho tất cả mọi người, ngoài việc các bạn thiết kế ở nước ngoài gửi rất nhiều câu hỏi về kí tự Việt cho chú, những bạn designer trẻ ở Việt Nam cũng tìm và đọc cuốn sách này. Các bạn ở Việt Nam coi đây là cơ hội để chính các bạn có thể thiết kế ra một bộ chữ. Sau 9 năm gắn bó với quyển sách Vietnamese Typography, chú liên tiếp nhìn thấy những bộ chữ hỗ trợ tiếng Việt nổi lên ở khắp nơi trên thế giới, và đặc biệt hơn là ở Việt Nam. Chú rất vui khi quyển sách đã có thể đóng góp một phần nhỏ trong sự thay đổi này.

Vietnamese Typography

A thesis about Vietnamese diacritics has turned into a quinessential resource for type designers globally.

Why would foreign designers include Vietnamese in the first place if they do not have any association with the language?

To be honest, I did not think of the type designers when I had the idea of Vietnamese Typography. The initial aim of the book was to highlight this problem of Vietnamese language support in typefaces. However, when the book was published, I learnt that many designers were interested in the Vietnamese diacritics to make

their typefaces more accessible. In comparison to some other Asian languages, which use their own shapes to form their own writing, Vietnamese uses the Latin alphabet. This makes it so that designers wanting to design Vietnamese characters do not have to speak the language; they only have to know about the way the diacritics work. The book, thus, has given them the knowledge and confidence to take on the unique challenge of designing the Vietnamese characters.

The thesis was originally published in 2015. Since then, the situation with Vietnamese typography has improved exponentially. Do you feel the book had a big role in this so-called 'movement'?

It was very interesting. As the book becomes available on the web, I was receiving a lot enquiries about Vietnamese characters from experienced, foreign designers. In addition to that, the book has also caught the attention of Vietnamese designers. These young Vietnamese designers look at this as an opportunity to design their own typefaces. After 9 years with the book, I have seen many Vietnamese-supported typefaces pop up, both in Vietnam and the world, and I am very happy to play a small role in this change.

← Dấu hỏi của phông chữ này vẫn giữ được phần đuôi dấu, giống với dấu câu/ The hook above for this fontretains the tail, similar to a question mark.

Bricolage Grotesque bởi/by Mathieu Triay

← David đã phối hợp cùng Donny Trương để thêm bộ dấu tiếng Việt cho bộ chữ Fit cùng nhiều bộ chữ khác/

David has collaborated with Donny to add Vietnamese diacritics to Fit, along with many other typefaces.

Fit bởi/by David Jonathan Ross

← Chữ đ có thanh ngang dài hơn về bên trái để thuận tiện hơn cho việc căn khoảng cách chữ/

The crossbar of the đ is longer on the left side to account for spacing.

Playfair Display bởi/by Claus Eggers Sørensen

Donny Trương 11

Có lẽ có khá ít các ghi chép về thiết kế tại Việt Nam. Một lí do lớn trong việc tạo ra quyển tạp chí song ngữ này chính là để thông tin về thiết kế trở nên rộng rãi hơn. Chú đã bao giờ nghĩ đến việc dịch cuốn sách sang tiếng Việt chưa?

Trước tiên, chú cũng đồng ý với việc hiện tại có ít ghi chép về thiết kế tại Việt Nam. Khi chú nghiên cứu cho Vietnamese Typography, chú đã đi tới Việt Nam và tìm các cuốn sách về thiết kế tại Việt Nam và không tìm được gì cả. Cuối cùng thì chú phải dựa vào chính hiểu biết của mình về ngôn ngữ và chữ cái tiếng Việt để có thể hoàn thành luận án của chú. Hơn nữa, có lẽ một điểm trừ trong cuốn sách của chú chính là trong cuốn sách, chú có một danh sách các bộ chữ cỡ nhỏ; không một bộ nào trong danh sách của chú được làm bởi một designer người Việt. Bộ chữ gần nhất với mong muốn của chú có lẽ là Be Vietnam Pro bởi Lâm Bảo, tuy vậy

bộ chữ là nguồn mở. Chú muốn hỗ trợ các nhà thiết kế bằng việc mua bản quyền và quảng bá các bộ chữ. Về việc phiên dịch cuốn sách, chú rất thích ý tưởng này, và đã có một bạn thiết kế ngỏ lời trợ giúp trong phần phiên dịch cho chú.

Về việc phiên dịch cuốn sách, chú rất thích ý tưởng này, và đã có một bạn thiết kế ngỏ lời trợ giúp trong phần phiên dịch cho chú.

Quá trình thiết kế chữ đòi hỏi phải test rất nhiều. Với người nước ngoài, họ không có con mắt tự nhiên để có thể bắt được những lỗi nhỏ này. Liệu họ vượt qua chướng ngại vật này như thế nào?

Chú có thể kể một câu chuyện. Qua thời gian, cuốn sách đã dần trở thành một quyển hướng dẫn cho kí tự Việt, và chú dần nhận được các bộ chữ của các bạn designer trên toàn thế giới để chú có thể nhận xét và đưa ra một số chỉnh sửa. Chú sẽ

lướt qua một lượt các dấu thanh, và chỉnh sửa sao cho hợp lý. Đối với người Việt, rất dễ để chúng ta có thể nhìn ra các lỗi nhỏ trong các đoạn văn bản. Một ví dụ chú có thể đưa ra là dấu hỏi; đối với các bộ chữ có chân, chú rất thích dấu hỏi giữ được phần đuôi, một chi tiết mà các bạn designer thường bỏ. Chú luôn đưa ra nhận xét này và các bạn thiết kế rất nhiệt tình trong việc sửa lại chữ.

Bây giờ chú đang làm gì?

Chú vẫn là dân thiết kế web. Sau từng ấy năm thì chú vẫn rất thích thiết kế web và nghệ thuật sắp chữ. Đến tận bây giờ chú vẫn thiết kế, và cũng chỉ có vậy thôi. Đương nhiên chú có các sở thích bên ngoài, như trượt tuyết chẳng hạn, nhưng công việc chính vẫn là thiết kế. Chú rất yêu các trang web và nó giúp chú có thể chia sẻ với rất nhiều người. Cho dù chính trang web cũng đã thay đổi rất nhiều, các con chữ đã giúp chú giữ được đam mê qua thời gian.

thương thương thương thương

There seems to be a lack of design documentation in Vietnam. A big part of making this magazine bilingual was to make information more accessible. Have you ever thought of translating the book into Vietnamese?

First, I would agree with the fact that there is a lack of content about Vietnamese design, in Vietnamese. In fact, when I did my research for Vietnamese Typography, I believed I made a trip to Vietnam and searched for documents about design in Vietnamese bookstores, to no avail. In the end, I had to pretty much rely on my own knowledge of the Vietnamese language in order to be able to produce the book. Moreover, one of the weak points of the book is that I have included several Vietnamesesupported text typefaces as a starting point; however, none of them are made by a Vietnamese designer. The closest thing that I

can find to a text typeface was Be Vietnam Pro by Lam Bao, which, unfortunately, is open-source; I want to help these individuals by licensing their typefaces.

On translating the book, it definitely seems like a good idea, and I have actually had one person reach out to me about offering to help with the translation.

The typeface design process requires a lot of testing. As foreign designers, they do not have the natural inclination for the writing system. How do they overcome this challenge?

For this I can tell a little story. As the book slowly became a guide to Vietnamese characters, I started receiving a lot of demo typefaces from designers all over the world to review and comment. I would go through the diacritics, pointing out things that worked and things that didn't, and giving suggestions on improving them. For us, it's very easy to spot irregularities in between the texts. An example I can give is the hook above; in serif typefaces, I really like for the hook above to have a tail, which designers often omit. I always ask them to include it and they are happy to make this change.

How are you doing now?

Well, I'm a web designer. I'm still really excited about web design and typography. I'm still doing it now, and that's pretty much it. Of course I do have hobbies along the side, like skiing and snowboarding, but I'll keep my daytime job (haha). I absolutely love the web and it makes it so easy to make my work be available to so many people. While the web itself has changed a lot over the years, the typography has been the thing that has kept my passion for all these years.

nguô thàn

← Chữ ư và ơ thường hay đứng cạnh nhau trong tiếng Việt. Vì vậy, hai dấu móc cần được thiết kế để đảm bảo về độ tương đồng và chiều cao/

The u and o usually stand next to each other in Vietnamese. Thus, the horns has to be uniform in style and in height as well.

EB Garamond bởi/by Georg Duffner, Octavio Pardo

Donny Trương 13

Lưu Chữ

Dự án lưu giữ các biển hiệu thời xưa trên Instagram đã trở thành một kho tàng tài liệu thiết kế Việt Nam.

Lưu Chữ được hình thành ra sao?

Tiền thân của Lưu Chữ, có tên là #thelosttypevietnam, thì bắt đầu từ 2015, và nghiêng nhiều về tính cá nhân cũng như là sở thích thôi. Anh thì khá thích lịch sử và địa lý, và cùng lúc đó thì cũng vừa tốt nghiệp đại học chuyên ngành thiết kế. Trong quá trình học thì anh cũng nhận ra là hầu hết các tư liệu về thiết kế đều đến từ nước ngoài, với ảnh hưởng từ phương Tây khá là nhiều. Trong khi đó, khi được xem các tư liệu về Việt Nam của các giai

đoạn trước đây, các thành phẩm thiết kế từ biển hiệu, cửa hàng, xe cộ, cũng đều rất đẹp. Từ đó anh mới có một câu hỏi rằng tại sao khi đi học về thiết kế lại không được tìm hiểu về những nội dung này. Từ đó, giống với các dự án của các quốc gia khác, anh bắt đầu ra ngoài đường, tìm các bảng hiệu thủ công của hồi xưa, chụp hình lại, và đăng lên instagram kèm với hashtag, giống như một cách lưu trữ vậy. Sau đó cũng có những người bạn có một niềm thích thú tương tự, và sau đó cũng đi ra ngoài tìm kiếm những

biển hiệu này, không chỉ ở Sài Gòn mà còn ở những thành phố khác nữa. Qua thời gian thì số lượng bài đăng càng ngày càng nhiều, tính đến bây giờ cũng khoảng 2000 rồi. Sau 2 năm với #thelosttypevietnam thì anh cũng nhân ra rằng cách tiếp cận ở thời điểm hiện tại cũng chỉ qua hình ảnh; mình muốn tìm hiểu sâu hơn nữa, chẳng hạn như tại sao người ta lại chọn bố cục đó hay màu sắc đó. Từ đó thì mình bắt đầu tìm hiểu thêm qua sách vở và tư liệu để có thể biết sâu hơn, và dự án cũng chuyển sang một cái tên khác là Lưu Chữ. Hiện tại thì Lưu Chữ đang có ba thành viên. Trong đó, anh [Huy] sẽ phụ trách chính về thư viện, kho lưu trữ và nghiên cứu thông tin, còn hai thành viên còn lại là anh Đức Cao và chị Mai Thy sẽ đảm nhiệm phần thiết kế chữ và xưởng đúc chữ.

#thelosttypevietnam

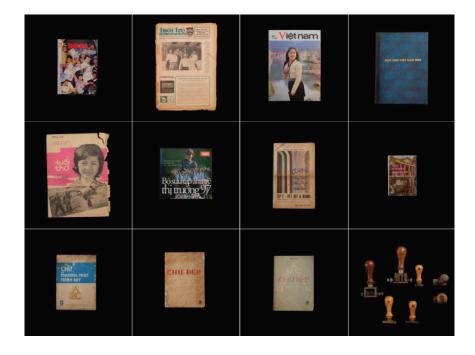
An archive project of old signages on Instagram has become a library of Vietnamese design.

How did Luu Chu come to life?

The predecessor of Luu Chu, named #thelosttypevietnam, started in 2015, and skewed heavily on personal interests. I was very interested in history and geography, and at the same time just graduated university in design. During the course of my study, I soon realised that most design documents are from overseas, with a heavy influence on Western design. However, when I saw documentaries of Vietnam in the

past, the designs, from signages to stores to cars, are all very beautiful. From there, I asked myself "why, when studying design in Vietnam, I do not get to learn about these?" And just like other projects in other countries, I start to go out onto the streets and look for old handpainted signages, take photos, and post them on Instagram with the hashtag #thelosttypevietnam as an online archive. Soon people also became interested, and also started searching on their own, not only in Saigon but also in other

cities as well. Over time, the posts just appear more and more, and as of now, there have been about 2000 posts with the hashtag. After 2 years with #thelosttypevietnam, I also realised that my approach is solely based on pictures. I was much more curious about the history of such designs, like why they are produced in that manner, or why these specific colours are chosen to produce the outcome. From then I started searching for real-life documents and books that talk about these things in great detail in order to know more, and the project became Luu Chu. Luu Chu now consists of 3 members - I [Huy] am the main curator and researcher, while the two remaining members, Duc Cao and Mai Thy, are responsible for type design and the type foundry.

← Kho lưu trữ online/ Luu Chu's online archive

luuchu.com

← Thiết kế sưu tầm chữ bởi Lưu Chữ Lưu Chữ's Type Collection Design

Lưu Chữ 15

Làm thế nào để Lưu Chữ có thể tìm được các ấn phẩm sách vở để có thể viết ra được các bài phân tích về thiết kế ngày xưa?

Trong quá trình tìm kiếm các tư liệu thì 50% là bon anh tự đi tìm, còn 50% còn lại là nó tự tìm đến bọn anh. Thực sự mình cũng không biết là nó ở đâu, vì những quyển sách này tồn tại rải rác ở các hiệu sách cũ. Thường thì khi bọn anh tìm được quyển sách đầu tiên thì sẽ tìm được những quyển sách liên quan tiếp theo. Mình sẽ cầm quyển sách đó đi đến các hiệu sách và hỏi tìm các đầu sách khác cũng về chủ đề này, và những người chủ hiệu sách khi họ thấy vậy thì họ cũng sẽ hỗ trợ mình. Hầu hết những dữ liệu này bọn anh đều phải tự ra ngoài và đi tìm, còn nếu lên mạng tra thì sẽ không ra. Ngoài ra thì các đầu sách

cũng đến từ các mối quan hệ cá nhân khá là nhiều. Khi bọn anh nói với người thân là đang có một hoạt động như vậy thì mọi người cũng nhận ra là nhà mình có sách này sách kia, và cũng nhiệt tình chia sẻ và giúp đỡ. Nói tóm lại thì phần lớn cũng là nhờ duyên và nhờ sự giúp đỡ của mọi người xung quanh.

Được biết ngoài kho lưu trữ online thì Lưu Chữ cũng có một thư viện vật lý tại Sài Gòn. Thư viện cũng là kho lưu trữ đầu tiên ở Việt Nam về lĩnh vực thiết kế. Dự án có thu hút được nhiều sự quan tâm không?

Thực ra thì nó cũng chỉ là một cái tên thôi, chứ thư viện cũng không phải là một dự án quy mô lớn hay đại diện cho thiết kế Việt Nam hay gì cả. Dự án thư viện được triển khai với mong muốn cho những cá nhân quan tâm có thể đến và trao đổi cũng như được nhìn các ấn phẩm trực tiếp. Khi thư viện mở ra thì rất may mắn là không chỉ các bạn ở Việt Nam mà cả các bạn du học sinh cũng như sinh viên ở nước khác đến thăm cũng rất quan tâm và dành thời gian qua thăm thư viện. Khi mình có thời gian ngồi để nói chuyện trao đổi trực tiếp thì thông tin mình nhận được lại nó cũng rất là hữu ích. Hiện thư viện cũng đang chỉ mở 3 ngày trong tuần, và tiếp tối đa là 6 người thôi. Một cái có lẽ bọn anh mong muốn có thể nhìn thấy nhiều hơn là các câu hỏi. Thường thì các câu hỏi sẽ đến từ các tổ chức nước ngoài hơn, còn anh thấy các bạn ở Việt Nam có lễ vẫn còn bỡ ngỡ với hình thức trao đổi này. Mong rằng trong thời gian tới bọn anh sẽ nhận được nhiều câu hỏi hơn từ phía người xem.

How does Luu Chu find these documents in order to write articles about them?

During the research process, 50% of the time we find the source, and the remaining 50% the source finds us. Honestly I couldn't tell you exactly where they are, as the books are scattered across old bookstores. Oftentimes when we have managed to find the first one, we will then find subsequent sources. We would take that book to bookstores and ask for similar documents. The owners of these bookstores will most of the time offer their help. Most of these documents require us to go out into the city and search; they would not come up on the Internet. Some of these books also come from personal connections. When we

mention this to our relatives, they soon realise that their grandpas and mas have certain books that could be helpful. They are happy to lend us these documents. In short, most of the time it's fate and help from other people.

In addition to the online archive, Luu Chu also boasts a physical library in Saigon. The library is also the first design archive of Vietnam. Does it gather a lot of attention?

The title is just a title, and the library is not trying to be big nor does it try to represent design in Vietnam or anything. The physical library is developed for interested individuals to go and have a face-to-face conversation as well as seeing these documents in real life. The library is very lucky that in

addition to receiving attention from both local designers and students, numerous foreign individuals and organisations have also paid us a visit. When we have time to talk to these individuals in person, the information is two-way, which is beneficial for both parties. For now, the library is open 3 days a week, for 6 people each time. One thing that we would like to hear more are questions. Oftentimes international organisations are keen to ask questions, but the same cannot be said for us Vietnamese. Hopefully in the future we can hear more questions from our audience.

← Thư viện Lưu Chữ tại TP. Hồ Chí Minh gồm các dữ liệu được thu thập bởi các họa sĩ Mỹ thuật ứng dụng và Nhà tạo mẫu Chữ từ những năm 1958 đến 2000, đặt nền móng cho sự hình thành văn hóa thị giác và thiết kế đồ họa trong nước/

Luu Chu Library in Hochiminh City consists of designs from collections of Applied Artists and Type Designers between the years 1958 and 2000, setting the foundation for visual culture and graphic design industry in Vietnam.

luuchu.com/visit

Lưu Chữ 17

Hiện Lưu Chữ cũng đang phát tiển một bộ chữ có tên là Phông Chung. Không biết rằng việc lưu trữ dữ liệu có ảnh hưởng gì tới quá trình thiết kế chữ của Lưu Chữ không?

Đối với Lưu Chữ thì việc làm phông chữ sẽ liên quan nhiều đến phục chế hơn. Phục chế đối với tụi anh là tìm hiểu về bối cảnh của phông chữ của quá khứ, hiểu về phông chữ đó, và từ đó cải biến để phù hợp với bối cảnh hiện tại, sao cho bộ chữ không còn những hạn chế của hồi xưa nữa. Tụi anh sẽ tiếp cận thiết kế một phông chữ theo dạng như vậy hơn. Một cái trăn trở nữa mà tụi anh muốn thực hiện chính là tập trung vào thiết kế phông chữ nội dung. Hiện giờ thì thiết kế chữ vẫn đang là một ngành được đào tạo ở quốc tế nhiều hơn, và ở Việt Nam thì cũng chưa có hẳn một chương

trình học về thiết kế chữ. Các bạn ở Việt Nam có niềm yêu thích với thiết kế chữ hiện hầu hết cũng xuất phát từ việc tự học, và mọi người thường dừng lại ở việc thiết kế phông chữ tiêu đề. Một bộ phông dùng cho nội dung thường sẽ đòi hỏi nhiều thời gian và nghiên cứu hơn, thường sẽ là 2 năm cho bản đầu tiên. Quá trình làm cũng yêu cầu phải thử nghiệm rất nhiều, và bọn anh cũng thận trọng trong việc phát triển bộ chữ.

Hiện tại thì bọn anh đang có một bộ phông làm với nhau, gọi là phông Chung luôn. Tính đến giờ là bước sang năm thứ 4 rồi. Hiện thì ở Việt Nam cũng đã có nhiều đơn vị làm phông chữ rồi, và mỗi một tổ chức thì sẽ có một giá trị riêng. Đối với Lưu Chữ thì bọn anh vẫn thích việc tìm hiểu và nghiên cứu về bối

cảnh xung quanh trước khi bước vào thiết kế bộ chữ đó. Với phông Chung thì bọn anh muốn tìm hiểu về phông chữ hẹp của tranh cổ động hồi xưa; vì sao mọi người lại thích sử dụng các phông chữ hẹp đó? Từ đó thì bọn anh bắt đầu tìm hiểu, phỏng vấn, gặp những người vẽ tranh cổ động, hỏi về cảm hứng, chất liệu, cảm giác ra sao,... Rồi từ đó sẽ triển khai bộ chữ.

Luu Chu is currently developing a typeface called Chung (Together). Does the archive process affect the design process of Luu Chu?

For us the purpose for type design leans more on reviving typefaces. A Typeface revival for us is finding out about the setting of the typeface, to understand its function, and from there design a typeface to better fit the current setting, so that the typeface no longer has the disadvantages of the past. That's how we would like to approach type design. Another thing that we would like to focus on are text typefaces. As of right now type design is still an industry that is more trained overseas, and there is still yet to be a course that focuses solely on type design in Vietnam. Most type designers

in Vietnam are self-taught, and oftentimes this stops at display typefaces. A text typeface will often take a lot more time and research, usually 2 years for the first iteration. The process also requires a lot of testing, and for that we are cautious in our process. This has been the fourth year that we are developing Chung, together. For now Vietnam already has many organisations working on type design, and each entity will have their own value. For Luu Chu, we still like to research and find out about the setting first before tackling the design challenge. For Chung we are trying to answer the question of the use of condensed typefaces on old placards, why was there a preference for these typefaces. From there we start to research, interview, meet with

these placard artists and ask about their design, their inspiration, materials, feelings, etc. Then the design comes after.

← Chung dựa trên nghiên cứu về kiểu chữ Hẹp (Condensed) phổ biến trong các sản phẩm tuyên truyền cổ động tại Việt Nam giai đoạn Mở cửa 1986-1995. Đây là kiểu chữ bạn có thể thường xuyên bắt gặp ở nơi công cộng và các bảng hiệu chỉ dẫn, cũng như từng là lựa chọn cho các sản phẩm cổ động cuối thế kỷ 20/

Chung is based on our research of Condensed typefaces popular on placards in Vietnam during the years 1986-1995. This was a font visible in the public, on signages and wall prints at the end of the 20th century.

luuchu.com/type-foundry

Lưu Chữ 19

Trải nghiệm/ Experiences

→ Câu nói hay được dùng để thử các bộ chữ hỗ trợ tiếng Việt. Lần đầu mình thấy câu này được sử dụng là với Phudu/ This sentence is used to test typefaces for Vietnamese characters. Phudu is where I saw this sentence first used.

fonts.google.com/ specimen/Phudu

Các phông chữ/ Typefaces:

Phudu Loes Lavishe Thow

TRƯỚNG Ở QUÊ SẠCH VÀ ĐỆP LĂM DO BÔ XÂY KĨ.

Phùdu của anh Dương Trần đã trở thành một trong các bộ chữ được sử dụng rộng rãi ở Việt Nam. Bộ chữ đã mang đến luồng gió mới cho cộng đồng thiết kế chữ Việt Nam và ngoài ra cũng được rất nhiều sự hưởng ứng từ cộng đồng nước ngoài. Viet Type có cơ hội nói chuyện với anh Dương về quá trình thiết kế và về các câu chuyện của ngành thiết kế chữ.

Phudu by Dương Trần has been one of the typefaces that received widespread use in Vietnam. The typeface has brought about a new wave for type design in Vietnam and also has also received a lot of attention from overseas. VietType had a chance to talk with Duong about his design process as well as stories in the type design industry.

→ 7 độ đậm tiêu chuẩn của Phudu. Ngoài 7 độ đậm này, Phudu là phông chữ variable - độ đậm có thể được điều chỉnh tùy ý bởi người dùng/

7 static weights of Phudu. In addition to these, Phudu is a variable font - the weight can be customised to the user's preferences.

LIGHT 300 REGULAR 400 MEDIUM 500 SEMIBOLD 600 BOLD 700 EXTRA BOLD 800

Bộ Phudu là bộ chữ có lẽ là nổi tiếng nhất của anh. Bộ chữ có thể được thấy ở khắp mọi nơi trên Hà Nội. Về phía anh, cảm nhận của anh thế nào khi bộ chữ được đón nhận như vậy?

Thực ra bộ chữ này với anh có rất nhiều cảm xúc. Chắc chắn đầu tiên thì anh rất là biết ơn. Cũng có một phần chiến lược một xíu khi đợt đấy anh ra một bộ chữ miễn phí, với mong muốn có thể mang lại một chút danh để mọi người biết mình là ai. Thực sự khi bộ chữ được đón nhận một cách nhiệt tình như vậy thì anh cũng thấy rất vui, cảm giác rằng mình đã làm được một cái gì đó rồi mặc dù phía trước quãng đường còn rất dài. Tuy vậy thì trong tầm khoảng 1-2 năm trở lại đây thì những cảm xúc này cũng dần nguội đi rồi, thậm chí để nói thật thì anh còn hơi ghét Phudu

BLACK 900

một chút! Lý do chính là vì bộ chữ thuộc Google Fonts, nên quá trình sửa lại bộ chữ mất khá nhiều thời gian. Với tư cách là người thiết kế chữ thì mình sẽ luôn để ý những cái tiểu tiết này, và mình đành phải chấp nhận sống với nó thôi. Với anh thì Phudu có lẽ là đủ rồi, còn về phía mọi người thì mong mọi người vẫn tiếp tục sử dụng bộ chữ. Một thứ anh muốn được thấy ít hơn có lẽ là việc bộ chữ được dùng sai mục đích ban đầu; Phudu để làm phông chữ cho nội dung thì thực sự rất khó đọc. Đó là chia sẻ của anh.

→ Cảm hứng của bộ chữ đến từ những biển hiệu thời xưa. Phudu lấy những chi tiết này và biến thành một hệ thống/

The inspiration for Phudu comes from old signs. These details were taken and converted into a system.

Phudu is probably your most well-known typeface. The typeface can be seen all around Hanoi. In your perspective, what are your feelings towards the reception of Phudu?

Honestly, there are many emotions. First of all, I have to say I'm very grateful. It was a bit of a strategy move when I decided to release an open-source typeface, with the hope that it will put myself on the map. Honestly when the typeface received such praise, I certainly felt very happy that I have managed to create something of value even though there is a long way ahead. However, in the past 1-2 years, these emotions have dwindled, to the point where I can say that I hate Phudu, just a little bit. The reason is that the typeface is part of the Google

Fonts economy, which means fixing the typeface takes a lot more time and effort. As a type designer, these minute details are the things that we have to accept and live with. For me, I have probably had my fair share with Phudu already, but I hope that the typeface will continue to be useful for others. One thing that I would love to see less of is the typeface being used in incorrect settings. Phudu is meant to be a display typeface, and it becomes really hard to read in smaller point sizes. That's my opinion.

Dương Trần 25

→ Phudu hỗ trợ hơn 200 ngôn ngữ khác nhau, với hơn 600 chữ/

Phudu supports more than 200 languages, with 600+ glyphs.

INHOBB NIEKOL HOBŻ

Phudu Light - 105pt

NAM QUỐC SƠN HÀ

Phudu Regular - 105pt

ŠIS ĒDIENS IR GARŠĪGS

Phudu Medium - 105pt

TOTO JE PRVNÍ VERZE

Phudu Bold - 105pt

¿HABLAS ESPAÑOL?

Phudu Black - 105pt

Em được biết mục tiêu của bộ chữ là để phục chế lại các kiểu chữ dấu mảnh hồi xưa. Trước Phudu đã có rất nhiều các bộ chữ khác với mục tiêu tương tự, vậy điều gì khiến anh làm ra bộ chữ này?

Chính anh là người dùng những bộ chữ này, và anh thấy những bộ chữ này không có tính ứng dụng cao. Thường nếu tiêu đề nhiều dòng sẽ rất khó để có thể dàn trang, và đây là một vấn đề mà anh nghe rất nhiều: vì chữ và dấu Việt Nam như vậy nên rất khó để có thể thiết kế dàn trang đẹp. Khi anh nghe những câu nói đó liên tiếp thì anh cũng cảm thấy cần phải xử lý vấn đề này, và anh bắt đầu tìm hiểu thêm. Anh nghĩ điểm khác biệt của Phudu có lẽ là việc ngoài phục chế, tức vẽ lại các con chữ, thì Phudu cũng cải tiến để phù hợp với công nghê và bối cảnh hiên tai. Ngày

xưa trên các biển hiệu họ có thể kiểm soát được những con chữ mà họ sẽ vẽ ra; thường các chữ chỉ khoảng 1-2 dòng và được xếp rất ngay ngắn. Đối với một bộ chữ được dùng trên máy tính như hiện nay, người thiết kế không thể kiểm soát được người dùng sẽ gõ ra những từ ngữ nào. Vậy thì khi sử dụng sẽ có rất nhiều các lỗi khác mà ngày xưa không có, như việc dấu của dòng dưới đè lên chân chữ dòng trên chẳng hạn, hay việc lập trình bộ chữ để gõ chuẩn xác. Đây là vấn đề mà anh muốn xử lý khi cho ra đời Phudu.

→ Các mẫu chữ được làm bởi anh Dương cho bộ chữ Phudu/

Type specimen by Duong Tran for Phudu.

The typeface's aim is to revive the old lettering techniques with thin diacritics. Before Phudu, many attempts had been made to achieve the same thing. What makes you try to do it still?

I was also using these typefaces, and I do not commend their functionality. Often if the title is more than one line, there are problems. This was something that I was hearing from other designers: because the Viet characters are that way, it's hard to make a typography piece. When it became a general consensus, I really felt the need to tackle the problem, and start the researching process. I think the main difference of Phudu is that in addition to reviving, meaning re-drawing the letters, Phudu also tries to upgrade these characters to make the

type suitable to the current technology. In the past, the hand-lettering artists had all the control in the characters and where they will appear on the sign. For a typeface that is meant to be used on technological devices, there is no telling what the users will type out. As a result, problems that were non-existent in the past will emerge, such as the diacritics of the lower line colliding with the upper, or how the typeface should be engineered. These were the problems that I wanted to address when I created Phudu.

Dương Trần 27

Về quá trình thiết kế của anh, anh thường hay ví các bộ chữ của anh như những con người. Không biết việc này bắt đầu từ đâu và liệu nó có ảnh hưởng đến cách làm việc của anh không?

Thực sự anh cũng không biết anh bắt đầu từ lúc nào. Có thể là vì trong branding, anh thường hay phải đưa ra một chuỗi từ khóa cho ý tưởng. Các từ khóa này anh chia ra làm hai nhóm: lý lẽ và cảm xúc. Đến một thời điểm thì anh nhận ra có vẻ cũng khá giống một con người đấy chứ. Từ đấy anh bắt đầu làm như vậy. Và việc anh là người làm việc dựa theo cảm xúc cũng hỗ trợ anh với cách làm này. Anh nghĩ nó khá giúp ích trong việc đưa ra ý tưởng cho một bộ chữ. Với thị trường thiết kế hiện tại, mọi thành phẩm đều cần một câu chuyện nào đó để có thể thuyết phục khách hàng, và các bộ chữ cũng thế. Việc này cũng giúp khi một khách hàng muốn tìm hay thiết kế một bộ chữ với phong cách nào đó, họ cũng sẽ đưa ra cho mình từ khóa. Vậy công việc của mình trở nên đơn giản hơn nhiều. Suy cho cùng nó cũng là một thứ để mang lại niềm vui và sự mới mẻ trong việc thiết kế chữ của anh; mỗi một bộ là một con người khác.

† Lavishe là một bộ chữ được ra đời khi có ít các phông chữ glyphic hỗ trợ tiếng Việt. Bộ chữ lấy cảm hứng từ chữ khắc đá cộng thêm một chút yếu tố đương đại/

Lavishe was born as Vietnamese-supported glyphic/incised typefaces were scarce. It blends traditional details from the Roman into a contemporary touch.

futurefonts.xyz/ duong-tran/lavishe

chân được lấy cảm hứng từ chuông và măng đá. Bộ chữ mang thiên hướng sang trọng và đương đại/ Loes is a typeface that mimics the flow of the stalagmites and stalactites. The typeface exudes a luxury and contemporary feel.

→ Loes là một bộ chữ có

futurefonts.xyz/ duong-tran/loes

About your type design process, you usually describe your typefaces as people. When did this start and does the analogy help you in your process?

Honestly I don't really recall the exact moment when it started. Maybe it was because in branding, I often have to list a collection of keywords for each concept that I make. These keywords are divided into two categories, rational and emotional. At a certain point, I realised that these words describe people quite well. From then I started doing it. The fact that I usually rely on emotions also helped with coming with these analogies. I think that it is helpful in forming a concept for a typeface. It really seems now that every product needs a concept or a story to convince the customer. The same with typefaces. This is also helpful when a client is looking for a typeface in a certain style, they will also give us keywords. Our job then becomes a lot easier. In the end, it is also a way to bring about joy and novelty in my design process; each typeface is a totally different person.

→ Thow là một bộ chữ tân cổ điển được lấy cảm hứng từ tạp chí Đông Dương (1913-1919), và được vẽ theo phong cách của các phông chữ nổi tiếng như Times New Roman và Baskerville/

Thow is a transitional typeface inspired by Đông Dương magazine (1913-1919), and draws from the classic Times New Roman and Baskerville.

futurefonts.xyz/ duong-tran/thow

Dương Trần 29

Có lẽ ngành thiết kế chữ vẫn còn là một ngành nghề mới tại Việt Nam. Điều này có cản trở anh trong quá trình thiết kế chữ không?

Chắc chắn là ngành nghề này vẫn còn rất mới tại Việt Nam, và khởi đầu sẽ luôn luôn có những khó khăn. Hầu hết việc mua bán phông chữ vẫn còn là thứ gì đó rất mới, và thậm chí bên trong giới thiết kế nói riêng cũng như sáng tạo nói chung có lẽ cũng chưa 100% hiểu về việc phải mua bản quyền của các phông chữ. Với việc thị trường còn nhiều rào cản như vậy thì việc kiếm sống 100% bằng việc thiết kế chữ ở Việt Nam có lẽ là chưa đủ ổn định, và thường thì mọi người sẽ có một công việc khác đi kèm. Bản thân anh vẫn có một nguồn tiền thụ động từ việc bán phông chữ, nhưng chắc chắn là cũng không đủ ổn định. Có lẽ một phần cũng là vì anh chưa đầu tư 100% vào nó thôi, nhưng để thiết kế chữ trở thành công việc chính ở thời điểm hiện tại có lẽ anh sẽ phải ra thị trường nước ngoài. Anh cũng đã thử suy nghĩ và nghĩ rằng nếu một ngày mình có thể kết nối và giao tiếp với thật nhiều người thì có lẽ việc mở xưởng và biến thiết

kế chữ thành công việc chính của mình là điều khả thi. Còn các công ty hiện giờ chưa sẵn sàng trả tiền chỉ để mình thiết kế chữ; ở thời điểm hiện tại thì công việc của anh là Graphic Designer biết thiết kế chữ, và mình cũng phải chia thời gian cho các công việc thiết kế khác bên lề nữa.

† Mayonaka là phông chữ riêng cho Nhà hàng & Sushi bar Mayonaka/ Mayonaka is a bespoke type family for Mayonaka Restaurant & Sushi bar.

→ Celano Sans cho Celano Ice Cream gồm 6 kiểu khác nhau/

Celano Sans for Celano Ice Cream has 6 different styles.

It seems like type design is still a new industry in Vietnam. Does this hinder your process?

Type design is definitely a new industry in Vietnam, and there will always be problems at the start of everything, and type design is no exception. In general, the action of buying fonts is still something that is quite new, and not even all creatives or even designers consider buying a typeface to be a thing. With so many obstacles on the market, making a living only by type design is probably not yet stable enough, and most type designers in Vietnam will have a day job. Of course I still get a passive income from my typefaces, but it is definitely not a stable stream of income. Maybe it is also because I haven't given it my all, but in order to make type design my main job, I would have to shoot my shot at international markets. I have given it some thought, and if one day I have enough connections, maybe the prospect of opening a foundry and making type design my main job is doable. For now,

companies are, at the moment, not yet ready to pay someone solely as a type designer; my job now is more of a graphic designer that happens to also know how to design type, and in addition to creating typefaces I also will have to spend time with other aspects of design as well.

† Ino Sans là phông chữ riêng cho Inochi/ Ino Sans is a bespoke typeface for Inochi.

→ DOL Sans là phông chữ dành riêng cho DOL English/ DOL Sans is a bespoke typeface for DOL English.

Dương Trần 31

Anh bắt đầu thiết kế chữ ra sao?

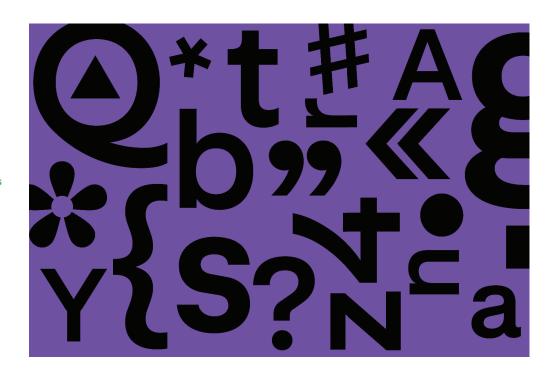
Anh khởi đầu làm logo rất là nhiều, và anh làm rất công nghiệp. Một dự án anh có thể làm đến 100-200 cái draft, cho đến khi đạt được mức vừa ý. Thực sự bây giờ nhìn lại thì anh thấy đó là một cái may để anh có thể mài dũa cái tay vẽ của anh. Hồi đó các công việc anh làm cũng liên quan nhiều đến typography, vì vậy các logo cũng hầu hết là logotype. Cũng cảm ơn anh Lâm Bảo và anh Duy Đào vào năm 2019-2020 đã thực sự đưa thiết kế chữ đến với mọi người. Khi anh mới bắt đầu thì cũng ngây ngô lắm, vẽ chữ trên Illustrator thôi. Sau khi mà biết sâu hơn về ngành thiết kế chữ thì anh đã mua một khóa học online hướng dẫn sử dụng Glyphs 3. Đến năm 2021 thì anh hoàn thành khóa học và được tặng Glyphs 2 Mini. Tuy nhiên thì anh chưa mở ứng dụng vội, vì đợt đó anh rất quan trọng việc vẽ tay. Anh vẽ tay toàn bộ tất cả các chữ trước khi mở ứng dụng lần đầu tiên, và anh cũng chỉ ước anh mở sớm hơn thôi.

Thực sự phần mềm rất giúp ích trong tất cả mọi thứ liên quan đến vector, vẽ logo cũng rất là nhanh. Từ đây có lẽ là hành trình chính thức bắt đầu.

Việc đầu tiên anh thử làm là một con sans-serif cho anh dùng, vì anh không tìm được một bộ mà anh thật sự ưng. Lúc này thì cũng không biết bắt đầu từ đâu (hồi này anh chưa có quyển Designing Type), nhưng cũng may đợt đó vì Covid nên Grilli Type (một xưởng chữ bên Thụy Sĩ) lên một sê-ri bài đăng về cách vẽ từng con chữ một. Một nguồn khác là một quyển sách 12 đô anh mua của OhnoType, giải thích về lý do tại sao các con chữ lại phải trông như thế. Từ hai nguồn này anh bắt đầu hành trình thiết kế chữ của anh và điểm dừng đầu tiên là bộ Phudu. Câu chuyện khởi điểm của anh là như thế.

→ GT Academy của Grilli Type là một chuỗi các bài viết hướng dẫn thiết kế một bộ chữ, hiện bao gồm 7 chương: chữ thường, chữ hoa, số, dấu câu, ký tự đặc biệt, dấu chữ, và tiền tệ/

GT Academy by Grilli Type is a series of articles that teaches type design from the ground up. It has 7 chapters: lowercase, uppercase, punctuation, symbols, accents, and currencies.

How did you start type design?

I started off doing lots of logo design, in a very industrial way. In one project I can stack up about 100-200 iterations of a logo, until I'm satisfied. In hindsight, I have to thank that period in my design career as it allowed me to hone my vector drawing skills. At that time, my work also touched on typography a lot, and so most of the logos that I got to do were logotypes. I also have to thank Lam Bao and Duy Dao for putting type design on the map in 2019-2020. I was very naive when I first started, and drew all of my glyphs on Illustrator. When I had the chance to know more about type design, I bought an online course about Glyphs 3. I finished the course in 2021 and was given Glyphs 2 Mini. However, I was hesitant to open the application, as I put an importance on drawing and sketching a lot. I sketched all of the glyphs before opening Glyphs for the first time, and only wished that I opened it sooner. The programme helped

immensely in anything vector related, including logos. From then my journey officially starts.

The first thing that I do is a sans-serif for personal usage, because I couldn't find one that perfectly suits my needs. I didn't know where to start (I did not have Designing Type at the time), but was lucky when Grilli Type (a Swiss type foundry) released articles on how to draw each glyph due to Covid restrictions at the time. Another source that I got was a \$12 book from OhnoType that explains the reasons for the forms of the glyphs. From these two sources, I started my type design journey and the first stop was Phudu. That was the start of my career.

→ Quyển sách web của OhnoType nói về cách vẽ tất cả các chữ từ A đến Z, cả chữ hoa lẫn chữ thường, với giá chỉ \$12, công thêm một bộ chữ/

The OhnoType web book talks about drawing type from A to Z, both upper and lowercase, at a price of \$12, plus a bonus typeface.

Duơng Trần 33

Các bộ chữ/Typefaces Be Vietnam Pro VNM Collection YTF Collection No. 1

Lâm Bảo & Yellow Type Foundry

VietType đã có dịp được ngồi trò chuyện cùng với anh Lâm Bảo, tác giả của bộ chữ Be Vietnam Pro cùng sê-ri phông cho nhận diện thương hiệu mới của Vinamilk. Anh đã cho ra đời rất nhiều những bộ chữ khác cùng với đó là mở ra một xưởng chữ mới - Yellow Type Foundry. Trong cuộc nói chuyện này, anh chia sẻ về quá trình cũng hành trình đến với thiết kế chữ của mình.

VietType has had the chance to have a conversation with Lam Bao, the designer of Be Vietnam Pro and the new typeface collection for Vinamilk. He has many other typefaces behind his name and is also the co-founder of Yellow Type Foundry. In this talk, he shares about his design process as well as his journey with type design.

Bộ chữ Be Vietnam Pro đã nhận được rất nhiều sự hưởng ứng từ cộng đồng. Không biết ở góc nhìn là người đã tạo ra bộ chữ đó, cảm nhận của anh là gĩ?

Có lẽ cảm xúc đầu tiên là biết ơn. Tính từ bộ Be Vietnam đầu tiên từ 2019 thì đã được 5 năm rồi. Khi mà anh cho ra mắt bộ Be Vietnam thì anh không hề nghĩ đến việc bộ chữ sẽ được đón nhận như thế này. Mục đích ban đầu của Be Vietnam cũng chỉ là để ứng dụng trong thiết kế nội bộ của công ty thôi, do khi đó thì công ty cũng gặp khó khăn trong việc tìm được một bộ chữ đáp ứng được cả về thẩm mỹ lần ứng dụng. Một ưu điểm khác trong việc có một bộ chữ riêng là công ty nắm hoàn toàn quyền kiểm soát về bộ chữ; việc này tạo điều kiện cho các bạn thiết kế của công ty có thể điều chỉnh các con chữ sao cho hợp lý. Đến sau này thì mọi người trong đội mới nhận ra là có lẽ bộ chữ có thể trở thành một dự án nguồn mở. Và bọn anh cũng quyết định làm việc cùng với kỹ sư bên Google và cho ra mắt bộ chữ trên Google Fonts, với suy nghĩ là mình đã đóng góp được một cái gì đó cho nước nhà thôi. Sau đó tới năm 2021, là sau hai năm, thì rất bất ngờ là bộ chữ đã có 1 tỷ lượt

dùng! Thực sự đến bây giờ cảm giác đấy vẫn rất là khó tin, rằng bộ chữ lại được đón nhận nhiều đến như vậy. Việc này đã truyền động lực cho anh kết nối lại với beGroup và cải tiến cũng như mở rộng bộ chữ Be Vietnam để cho ra mắt Be Vietnam Pro. Từ năm 2021 tới nay là 3 năm rồi, và hiện tại thì bộ Be Vietnam Pro đã có 5 tỷ lượt dùng. Thực sự khi nhìn lại thì anh rất biết ơn, và sẽ không có anh hôm nay nếu như không có bộ chữ đó. Bộ chữ đóng vai trò là một tài sản tinh thần cho anh, luôn thúc đẩy anh để có thể những sản phẩm lớn hơn sau này.

Thin 100
Extra Light 200
Light 300
Regular 400
Medium 500
Semi Bold 600
Bold 700
Extra Bold 800
Black 900

→ Be Vietnam Pro gồm 9 định lượng chữ, với cả phiên bản in thường và in nghiêng/ Be Vietnam Pro has 9 weights, with both regular and italic. Be Vietnam Pro received a lot of attention from the community. In the perspective of the progenitor, how do you feel?

Probably the first thing that comes to mind is gratefulness. From the first iteration, Be Vietnam, in 2019, it has been 5 years already. When I first released Be Vietnam I could never imagine the day that it would get so received. The initial purpose of Be Vietnam was to be used internally within the company, Be Group, as the company was struggling in its design, and in particular in choosing a typeface that could meet the company's expectations, both aesthetically and functionally. Another benefit of having a custom typeface is that the company holds total control over the glyphs; this means the characters can be adjusted accordingly to fit the needs of the design whenever needed. It was only after that we decided to make it open-source. Here we worked with an engineer from Google and released the typeface through Google Fonts, just to contribute something towards Vietnamese design. Fast forward to 2021, which is two years

later, the typeface has accumulated 1 billion uses! Even now it feels very surreal that the typeface was so well received. This gave me the inspiration to reconnect with Be Group and upgrade Be Vietnam to become Be Vietnam Pro. 3 years have passed from that point, and Be Vietnam Pro now has around 5 billion uses. Looking back, I really feel grateful, and I would not be here today without that typeface. The typeface serves as an emotional property for me, pushing me towards greater products in the future.

Thin 100
Extra Light 200
Light 300
Regular 400
Medium 500
Semi Bold 600
Bold 700
Extra Bold 800
Black 900

Lâm Bảo 37

Suy nghĩ của anh về quá trình thiết kế chữ là nó không bao giờ kết, giống như họa sĩ vậy: họ vẽ một xíu rồi để đấy và sau một thời gian thì quay lại và tiếp tục. Anh nghĩ với các bộ chữ cũng như vậy.

Với anh thì anh sẽ chia ra làm 2 loại: Thiết kế chữ cho mình và thiết kế chữ cho người khác. Đối với thiết kế cho người khác thì quá trình khá trực quan, anh có thể lấy Vinamilk ra làm ví dụ. Đầu tiên thì anh sẽ nhận một bản tóm tắt ý tưởng và từ đó sẽ vẽ ra một số chữ hay từ ngữ (sữa tươi, sữa bò,...) rất nhanh cho khách hàng có thể nắm được ý đồ của bộ chữ. Từ các bản phác này khách hàng sẽ chọn ra các ý tưởng phù hợp và sau đó sẽ phát triển thành một bộ chữ có đầy đủ 52 ký tự. Khi có được bộ chữ rồi, bọn anh sẽ đưa cho bên thiết kế thương hiệu để họ có thể thử một số các thành phẩm, như poster, bao bì, website. Các thành phẩm này sẽ được mang lên để trình bày với khách hàng. Khi khách hàng đã đồng ý với một bộ chữ cũng như hướng đi về thiết kế thương hiệu rồi thì anh sẽ tập trung vào tu sửa các kí tự có sẵn cùng như mở rộng bộ chữ, thêm dấu, số, cùng các kí tự cần thiết khác. Tu sửa các lần sẽ đi kèm với thử nghiệm trên các loai hình thiết kế khác nhau, trên web cũng như in ấn, và ở các khổ và tỉ lệ lớn hơn. Sau toàn bộ quá trình này thì anh sẽ ra được một bộ chữ hoàn thiên để bàn giao cho ban thiết kế nội bộ của Vinamilk. Tuy vậy trong quá trình sử dụng bộ chữ sẽ sinh ra lỗi, và khi đó anh sẽ bảo hành cho họ. Đó là lý do tại sao anh nói rằng quá trình thiết kế chữ là không có hồi kết; càng dùng sẽ càng tạo ra những nhu cầu mới cho bô chữ.

↑ YTF Gióng là bộ chữ đầu tiên trong YTF Collection No. 1/ YTF Gióng is the first typeface in YTF Collection No.1.

yellowtype.com

Đối với thiết kế chữ cho mình (xưởng chữ) để bán phông chữ, thì quá trình sẽ khác một chút. Về mặt ý tưởng sẽ ngẫu nhiên hơn rất nhiều: lướt mạng xã hội hay sách báo gì đó, thấy cái gì đó hay, lưu lại, và một ngày đẹp trời lôi ra làm chẳng hạn. Một lí do khác cho việc thiết kế một bộ chữ là để thỏa mãn chính nhu cầu của mình. Ngoài thiết kế chữ thì anh cũng làm thiết kế đồ họa nữa, và trong quá trình thiết kế đôi khi anh sẽ cần một bộ chữ nhất định, vậy thì mình làm luôn. Sau khi có đủ cảm hứng và nguyên liệu để thực hiện rồi thì sẽ bắt đầu vẽ phác các con chữ ra. Khi đã ưng ý rồi thì sẽ cho lên máy. Phần thiết kế này cũng giống với thiết kế cho khách hàng thôi, nhưng thường sẽ hên xui; đôi khi là vài tháng, có lúc là vài năm. Mặt xấu của việc làm ra cho mình là nó không có hạn, và vì thế nên từ ban đầu anh sẽ muốn làm rất rõ về mặt ý tưởng của một bộ chữ. Thường khi làm ý tưởng không chuẩn, làm xong 3-4 năm, sau đó lại phải đập đi hết và làm lại, rất phí. Sau quá trình thiết kế rồi anh sẽ đưa sang công đoạn lập trình cho bộ chữ, và lại tiếp tục quay lại bước ban đầu. Khi đã có đủ số lượng thì anh sẽ cho ra mắt tuyển tập, dạng như một album âm nhạc vậy.

My take on type design is that it is a never-ending process, much similar to an artist; they draw for a little while, leave it there, then come back to it. I think designing typefaces is just like that.

For me, I will divide it into two categories: Designing for myself and designing for others. If I am designing for someone else, the process is pretty streamlined and straightforward, here I can take Vinamilk as an example. First I would receive a brief about the typeface and from there sketch out some glyphs or words (fresh milk, cow milk,...) quickly so that the client can understand the theme and intent of the typeface. The client will then choose from these options, which will then be developed into a typeface of 52 characters. We will then give this draft to branding so they can design some outcomes, like posters, packaging, or websites. These outcomes are then presented to the client, who will then select one of these typefaces as well as a branding direction. For the typeface, I will then focus on refining the glyphs as well as adding more, like diacritics, numbers, special characters, etc. Each iteration comes with testing on different mediums of design, and on different scales and proportions. After all this, I will finally get a working copy of the typeface to be sent to the in-house department of Vinamilk. However, there will be problems when the typeface is in use, which we are also responsible for fixing and updating. That's the reason why I think that the type design is never-ending; the more you use, the more you need.

† YTF Cafuné gồm 2 dạng là Roman và Italic/ YTF Cafuné has both Roman and Italic versions.

yellowtype.com

With designing typefaces for myself to then sell later, the process is a little different. The ideation process is a lot more random: scrolling social media, reading newspapers and magazines, noticing something, saving it to develop on another day. Another reason for designing a typeface is to satisfy our own needs. Apart from type design, I'm also a graphic designer, and during the graphic design process I will sometimes need a certain typeface, so why not do it myself? When I have gathered enough materials, I will start with sketching out the glyphs. When those are good, I'll digitise them. This design process is very much similar to designing for a client, but it will be more hectic; sometimes it's several months, sometimes years. The negative side of this is that there is no deadline, and so I would like to be very clear on the concept of a typeface from the start. What usually happens is that we neglect the concept, develop the typeface for about 3-4 years, and end up redoing everything. After this I will put it in engineering, and restart the process. When I have a good number of them, I'll release a collection, much similar to an album.

Lâm Bảo 39

Anh bắt đầu thiết kế chữ ra sao? Anh có hối hận điều gì trong hành trình của anh không?

Anh bắt đầu là thiết kế sản phẩm, web và UI/UX. Hồi 2017 thì anh có đi học một lớp thiết kế đồ họa và được nhồi rất nhiều kiến thức về đồ họa dàn chữ và thiết kế chữ. Trong khi học thì anh có được cho xem seri Abstract trên Netflix, và trong đó có một tập về Paula Scher. Lần đầu tiên anh được xem Paula Scher giải thích về cấu trúc con chữ và cách chơi với những con chữ thực sự là nổ não, và từ đó đã khai sáng anh để theo đuổi thiết kế đồ hoa và từ đó là thiết kế chữ. Đến 2018 thì anh có thử sức làm một bộ chữ đầu tay, Monarch Display. Anh làm thử và sau đó cũng cho lên Behance và cho mọi người sử dụng miễn phí. Cảm giác mà anh gõ phím abc ở trên bàn phím mà nó xuất hiện ra chữ abc mình thiết kế ở trên máy tính thì thực sự đúng là phép màu luôn. Và việc sản phẩm cũng được đón nhận làm anh cũng rất vui và tiếp động lực cho anh làm các bộ chữ tiếp theo. Và từ đó thì anh cứ tiếp tục vừa làm vừa học, và cuối năm 2018 thì anh gia nhập Be Group, và bắt đầu làm Be Vietnam luôn. Sang đến năm 2019 thì anh có gặp anh Duy Đào, và từ đó tạo ra Yellow Type Foundry.

Thực sự thì anh cũng không có hối hận gì cả. Quá trình của anh là tự học, và anh không có theo một chu trình gì cả. Có lễ điểm trừ lớn nhất của việc tự học chính là việc không có người bảo mình là mình đang làm sai. Nếu mình làm một việc gì đó không đúng trong một thời gian dài, thì việc sau đó sửa sai sẽ mất rất là nhiều thời gian. Trong quá trình một vài năm đầu tiên anh tự học thì anh không có biết về một số các quy luật về thiết kế chữ, chủ yếu liên quan tới các ảo ảnh thị giác của con chữ. Vậy thì những bộ chữ mà anh làm ra trong quá trình này về sau anh có nhìn lại thì anh mới thấy có nhiều lỗi. Tuy vậy thì vì phông là người dùng tải về máy và sử dụng, nên cũng không có cách nào để mình có thể sửa được các cái lỗi đó. Với tư cách là người bán sản phẩm, việc biết rằng sản phẩm của mình lỗi mà không thể sửa được thì thực sự rất là áy náy. Nhưng chính từ những cái sai đó mà mình mới định hình được cái phong cách của mình. Có những chi tiết của một con chữ mà mình tin là phải được vẽ theo cách này và chính cái đó tạo nên sự khác biệt giữa các designer.

† Mẫu chữ của Monarch Display trên Behance/ Monarch Display type specimen on Behance.

How did you start type design? Do you regret anything in your type design journey?

I started as a product designer and UI/ UX. Back in 2017 I took a class on graphic design and was introduced to typography and type design. Within the course, I was shown the documentary series Abstract on Netflix, and there is an episode about Paula Scher. The first time I saw Paula Scher explaining about the letter anatomy and how she uses it to her advantage was mind-blowing, and I was inspired to take up graphic design and from there type design. In 2018 I made my first typeface, Monarch Display, which was released on Behance for free. The feeling when I press abc on the keyboard and my characters come out on the screen was the most magical and memorable feeling for me. The fact that the typeface was well-received also pushed me to keep doing type. From then I studied and worked simultaneously, and at the end of 2018 joined Be Group, and started on Be Vietnam. In 2019 I met Duy Dao, with whom I then later collabed to make Yellow Type Foundry.

And to say if I regret anything? Nothing really. I am self-taught, and I do not follow any specific curriculum. Maybe the biggest downside of teaching yourself something is that there is no one telling you that you are doing something wrong. If you do a certain thing wrong for a long period of time, it takes so much more effort to get rid of it. During my first few years learning type design, I did not learn some of the rules regarding optical illusions in type design. As a result, as I look back, I realise that there are many errors within the typefaces that I produced during this time period. However, as fonts are downloaded individually, there is no way for me to correct these errors for my users. As someone who sells a product, knowing that the product has mistakes without the ability to correct it is a very horrible feeling. Nevertheless, it was these mistakes that define the style of each individual type designer. There will be certain details in each glyph that each designer believes in their method or habit or style of drawing, which in turn brings out all the difference and taste in the type that each designer creates.

aäbcdefghijklmnopqrstuvwxyzàááāaā ấãããaăåäåaæçćëèééëệëëëëëëiìiiiiiiuùúů ũụöoœøòóóōoôổóổôôoùùúúûuơòóóöơŷ ÿỳýýỹywwwaäBCDEFGHIJKLMNOPQ RSTUVWXYZÀÁÁÃÃÃÃÃÃÅÅÅÅÅÅAÆÇĆ ËÈÉÈĒĒÊÉÈĒĒÏÌĬĬĬĬĬĮÜUÙÚŮŨŲÖOŒØ ÒÓÓŌÔÔŐŐÔÔŪŮŮŮŮŲOÓÓÖÖŶŸŶ ÝŶŶŶŴŴWWchckclctfffhfifflftfystttVi

0123456789!;?;.;;..._--- ()[[{}/\\"""*•@&%% <>=~+-#\$^

† Monarch Display sẽ được cải tiến và đưa vào Yellow Type với tên gọi YTF Monarch/ Monarch Display will be upgraded and put into Yellow Type under the name YTF Monarch.

Lâm Bảo 41

Hiện tại ngành thiết kế chữ ở Việt Nam có lẽ vẫn chưa tồn tại độc lập được, mà các designer sẽ phải làm thêm một công việc bên ngoài nữa. Với anh thì sao?

↑ Oldman là bộ chữ thứ hai trong YTF Collection No.1/ Oldman is the second

typeface in YTF Collection No.1.

yellowtype.com

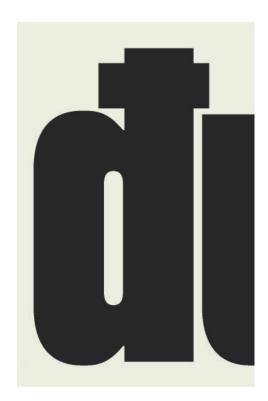

† Eon A là bộ chữ thứ năm trong YTF Collection No.1/ Eon A is the fifth typeface in YTF Collection No.1.

yellowtype.com

Ở trên bio mạng xã hội của anh anh có đề là "ngày làm công, đêm làm phông", và anh tin câu này cũng đại diện cho 90% các ban thiết kế chữ ở Việt Nam. Như anh cũng đã chia sẻ là anh có kinh nghiệm là thiết kế sản phẩm, và cho đến bây giờ anh vẫn làm cái đó. Thực sự thì thiết kế chữ có lẽ không phải là một ngành nghề để kiếm sống, trừ khi em làm việc ở trong một xưởng chữ và được xưởng chữ trả lương đều đặn. Còn anh thấy thiết kế chữ cũng giống việc làm template Wordpress hay thiết kế icon pack vậy. Vậy thì cũng giống với những công việc này thì nó dựa nhiều vào việc các bộ chữ của em có bán chạy hay không. Cá nhân anh cũng muốn có thể làm thiết kế chữ toàn thời gian, tuy vậy ở thời điểm hiện tại thì chắc là chưa được. Tương lai thì không ai nói được.

As of right now, the type design industry is still fairly new. Type designers most likely will have to work a day job in addition to type design. What's your situation?

† Eon B là bộ chữ thứ sáu trong YTF Collection No.1/ Eon B is the sixth typeface in YTF Collection No.1.

yellowtype.com

† Eon C là bộ chữ thứ bảy trong YTF Collection No.1/ Eon A is the seventh typeface in YTF Collection No.1.

yellowtype.com

In my social media bio I literally put it as "Working by day, designing type by night", and I think that this sentence probably represents 90% of type designers in Vietnam. As I have shared before, I am initially a product designer, and I still do it now. Honestly type design is not suitable as a main job, unless you are working in a type foundry and they are paying you on a monthly basis. I think typeface design is more similar to designing Wordpress templates or icon packs. It relies heavily on how popular the product is. Personally I would love to design type full-time, but as of right now, not yet. In the future, who knows?

Lâm Bảo 43

Thế Cơ À là sự kết hợp của hai designer - Khải và Hoàn. Khải đóng vai trò thiết kế chữ trong TCA và hiện tại đang theo học chương trình ANRT tại Nancy, Pháp. Hoàn hiện đang là graphic designer và đảm nhiệm thiết kế showcase cho các typeface của TCA, và nhiều hơn thế nữa. Việttype đã có dịp được nói chuyện cùng hai người về quá trình thiết kế chữ cùng như chạy một xưởng chữ.

Thecoa is a combination of two designers - Khai and Hoan. Khai is the type designer of TCA and is currently enrolled in ANRT in Nancy, France. Hoan is the graphic designer and is responsible for creating showcases for the typefaces of TCA, among many other things. Viettype had a chance to talk to these designers about their process as well as running a type foundry.

Thé Cơ À Type Foundry

Các phông chữ/Typefaces: TCA Thecoa TCA Minhon TCA Xinee

Em được biết hai anh tốt nghiệp chuyên ngành kinh tế, và sau đó đã rẽ sang thiết kế. Quá trình chuyển giao này diễn ra như thế nào?

Khải: Anh với Hoàn đều học cùng trường đại học và quen nhau thông qua việc làm ban nội dung cho CLB tiếng Anh của trường. Thực ra ban không có liên quan gì đến thiết kế nhưng trong lúc làm thì hai người rất quan tâm đến thiết kế truyền thông sự kiện của CLB. Ngoài ra trong năm nhất, năm hai anh cũng có hứng thú rồi, và có đi học một số khóa học của ColorMe. Đến đầu năm 3 thì anh cảm thấy không thích chuyên ngành chính của mình lắm, và từ đó anh học song song, ban ngày ở trên trường, và tối anh sẽ đi học ở Monster Lab. Ở đấy anh được tiếp xúc với font qua lớp Typography và Lich sử Thiết kế Đồ Họa, cũng là hai môn anh thích nhất. Sau khi tốt nghiệp đại học thì anh cũng không đi làm luôn mà bắt đầu ngồi làm font. Sau 1 năm anh cũng tìm được cơ hội đi du học.

Hoàn: Anh đi thực tập rất sớm (đầu năm 2), và làm một vị trí trợ lý nói chung. Tuy nhiên khi làm thì chị sếp của anh lại đột ngôt nghỉ, nên buộc anh phải đổi sang một ban ngành khác. Ở tình huống đó anh đã chọn Marketing, và sau đó làm Marketing trong vòng khoảng 3 năm. Đến công việc Marketing cuối cùng thì anh mới nhận ra là anh không hợp với cái ngành nghề này lắm. Tuy nhiên một thứ anh nhận ra trong lúc làm là anh rất thích làm graphic, và cũng có một sở thích graphic từ cấp 3 rồi. Nên trong mấy tháng cuối làm công việc đấy thì cũng học song song về graphic, và trong quá trình đấy sẽ hỏi anh Khải. Đến một thời điểm thì anh Khải có mời anh vào làm một vi trí tại Thế Cơ À là Graphic designer, còn anh Khải sẽ là người thiết kế chữ chính.

Thin Light Regular SemiBold Medium >> Bold ExtraBold Heavy

← Mẫu chữ cho TCA Thecoa/ Type specimen for TCA Thecoa.

thecoa.site/thecoa-family

You were both economics graduates and only switched to design after completeing your study. How did this happen?

Khai: Hoan and I studied at the same university and met each other at the school's English club. During our time with the club we were interested in creating graphics for the club's content and events. Also during the first two years at university, I have already developed a particular interest for design, and took up a few courses at ColorMe. At the start of my third year, I no longer had an interest in my major at the time, and decided to study design outside at Monster Lab as well as finishing up my major. It was at this place that I got to experience typography through their classes, Typography and History of Graphic Design, which were also my favourites. After graduating, I decided to start making typefaces and after a year, I got a chance to study abroad.

Hoan: For me, I started working quite early, around my second year, as a generalist. However, my boss at the time had an abrupt leave, which required me to switch to another branch within the company. At the time, I chose Marketing, and stuck with it for about 3 years. It was not until my last marketing job that I realised that I am not very suitable for the career. However, one thing that did catch my attention during my time working was graphic design, and I also have had an interest in graphic design since high school. As a result, during my last months working at the job, I also took up design on the side, and I am lucky to have Khai as sort of my mentor. At one point, Khai asked me to be the graphic designer at TCA, and Khai will be the type designer.

← Mẫu chữ cho TCA
Thecoa/
Type specimen for TCA
Thecoa.

thecoa.site/thecoa-family

Thế Cơ À Type Foundry 47

← Khải (trái) hiện đang làm một dự án nghiên cứu tại ANRT, Nancy, Pháp. Hoàn (phải) hiện làm thiết kế đồ họa tại Việt Nam. Cả hai đều tốt nghiệp chuyên ngành kinh tế và rồi sau đó quyết định đổi sang thiết kế/

Khải (left) is currently working on his research project in ANRT, Nancy, France. Hoàn (right) is currently working as a graphic designer in Vietnam. Both graduated from an economic background, and then changed to design.

thecoa.site/about

Quá trình thiết kế của hai anh là gì?

Hoàn: Trước đây thì anh Khải sẽ thiết kế hoàn thiện bộ chữ trước, và sau đó đưa bộ chữ cho anh cùng brief. Từ cái brief đó hai người sẽ lên một cái moodboard để sau đó anh Hoàn làm showcase.

Khải: Tuy nhiên khi anh làm các bộ chữ đầu tiên thì anh cũng chỉ quan tâm đến tạo hình thôi. Kiểu anh thấy cái hình khối này đẹp, độc, và lạ thì anh làm. Giờ đối với các bộ chữ đang được sản xuất thì anh tập trung nhiều vào tinh thần của bộ chữ hơn, từ đó đưa ra các quyết định về thẩm mỹ. Vì vậy nên quá trình thiết kế sẽ thay đổi: anh và anh Hoàn sẽ làm việc song song, và thử nghiệm bộ chữ trong khi đang thiết kế luôn. Anh thấy việc này thì giúp ích cho cả hai, và giúp cả hai hiểu được tinh thần của bô chữ.

Bài toán tiếp theo mà bọn anh muốn giải quyết là hiểu được góc nhìn của các graphic designer. Khi làm type thì nó vẫn là các con chữ đó thôi, nhưng các graphic designer thường sẽ muốn một cái gì đó từ các bộ chữ. Bọn anh hiện đang cố gắng thử nghiệm rất nhiều trên các loại hình thiết kế các nhau để cố gắng thể hiện được cái tinh thần của bộ chữ.

Anh tiếp cận với thiết kế chữ thế nào?

Khải: Trước khi anh học thiết kế thì anh cũng đã có ý định theo UI/UX, và trong UI/UX thì anh có được học qua về Functional design. Sau đó khi mà anh đổi qua Typography thì hoạt đầu anh tưởng là rất khó, nhưng sau đó thì anh nhận ra là về mặt tư duy thiết kế, hay hệ thống, cũng khá là giống nhau. Tuy nhiên một cái thử thách mà anh thấy đó là vì mình nhìn thấy và sử dụng font hàng ngày, nên khi mình thiết kế ra một bộ chữ thì rất khó để có thể nhìn các con chữ như các hình khối mà không phải là chữ nghĩa. Để mà anh đến được cái mốc đó thì chắc chắn là sẽ phải đọc rất nhiều sách, và về kĩ thuật thì về cơ bản anh tư tìm hiểu. Để bắt đầu thì anh đã bắt đầu bằng việc đọc cuốn Designing Type của Karen Cheng, để học được cách quan sát và phân tích những con chữ, từ đó có thể bắt đầu quá trình làm. Trong giai đoạn đầu tiên thì anh sẽ nhắn ở trên các forums (@typecritscrew), và cũng gửi các bộ chữ của mình lên các diễn đàn để những designer khác có thể nhìn và nhận xét bộ chữ của mình.

What is your design process?

Hoan: In the past, Khai would finish the whole typeface first, and present the typeface together with a brief to me. We will then set up a moodboard for me to then do the type showcase.

Khai: However, when I worked on my first typefaces, I cared the most about the aesthetics. I would come up with unique, original shapes and forms and develop on that. Now, I tend to focus more on the spirit of the typeface, and from there decide on the aesthetics. As a result, our design process has changed: Hoan and I will work simultaneously, and a lot more testing will be done by both of us. I think that this helps both me and Hoan, and help us understand each other's opinion on the typeface a bit more.

The next question that we are trying to answer in our process is to be able to understand the perspective of the designer. When using a certain typeface, the designer often has in mind a certain expectation. We now incorporate a lot more testing in development to make sure that the spirit of the typeface shines through as intended.

How did you approach type design?

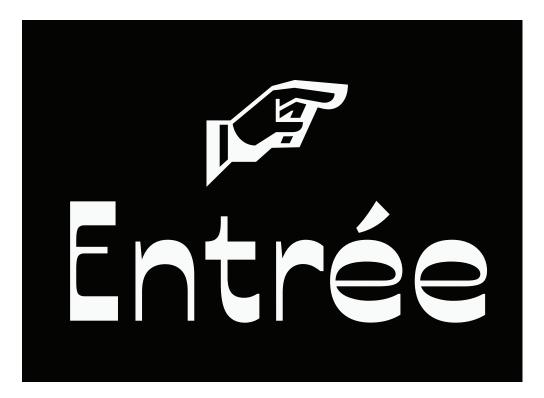
Khai: Before studying design, I had planned to take a career in UI/UX, and during that time I have learnt about Functional Design. After I made the switch to type, I was quite overwhelmed at first, but I then soon realised that in terms of design thinking, they are quite similar. An unique challenge, however, is that when creating a typeface, it is hard to consider the letters and characters, void of their meaning and existing only as glyphs. To reach that point, I had to read a lot of books, and do my own research on the techniques of type design. I started with Designing Type by Karen Cheng, to learn how to observe type and then analyse it. From then, I start creating characters, and then typefaces. Initially I was very active on forums worldwide, uploading my typefaces so that other type designers can critique my design.

Thế Cơ À Type Foundry 49

Về việc làm xưởng chữ:

Hoàn: Thực sự hiện tại bọn anh chỉ đang sản xuất các bộ chữ và đăng lên thôi, chứ để tạo ra một nguồn thu bền vững thì chắc chắn là chưa. Nếu muốn bán ở nước ngoài thì sẽ phải cạnh tranh với các xưởng chữ nước ngoài, còn khi bán ở Việt Nam thì thị trường hiện tại còn nhiều rào cản. Khó khăn này bọn anh cũng đã đoán được trước rồi, tuy nhiên có một vài thử thách mà bọn anh cũng không ngờ tới. Một trong số đó là bản chất của việc bán font là bán quyền sử dụng font chứ không hẳn là bán những con chữ; vậy làm thế nào để mình tạo ra được một cái giấy phép có thể giúp khách hàng tận dụng tối đa bộ chữ của mình cũng rất khó. Ngoài ra, việc hiểu rõ được mục đích của từng bộ chữ mình sản xuất ra cũng là một thử thách. Về các khó khăn này thì bọn anh có đọc các câu chuyện của các xưởng chữ nước ngoài, và họ cũng gặp các vấn đề tương tự; nhưng đến một lúc sẽ có một bộ chữ bán rất chạy và từ đó hồi sinh cả xưởng chữ. Nên những cái này rất khó để có thể đoán trước được. Mình cần hiểu được thứ thị trường cần và từ đó tạo ra một sản phẩm phù hợp với nhu cầu đó.

Khải: Về mặt thiết kế chữ thì cũng sẽ có khó khăn riêng. Các sản phẩm hiện đang bán ở trên TCA là các sản phẩm đầu tay của anh. Giờ nhìn lai thì mình luôn nhân ra rằng mình có thể làm tốt hơn. Vì vậy nên một thử thách lớn luôn là định hướng cho thứ tiếp theo; mình sẽ thiết kế như thế nào? Và nếu muốn bán được bộ chữ thì sẽ phải có một số chỉ tiêu nhất định, và đặc biệt là phải có "gu".. Thỉnh thoảng anh cũng trăn trở rằng liệu dành ra 1-2 năm để sản xuất ra một bộ chữ, rồi sau đó bán cho 10-20 người, liệu có đáng không? Tuy vậy đôi lúc cũng sẽ có những niềm vui nhỏ, và thị trường Việt Nam cũng đang trên đường tăng trưởng rồi. Để mà nói thì thị trường nước ngoài cũng gặp vấn đề tương tự; tìm việc ở môi trường nước ngoài cũng rất khó. Một xưởng chữ cũng chỉ 5 người thôi.

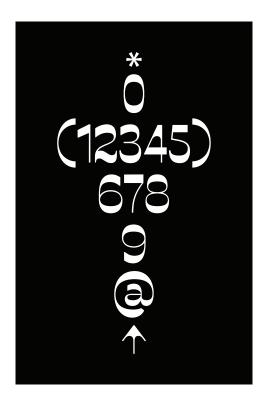
← Mẫu chữ cho TCA Xinee/ Type specimen for TCA Xinee.

thecoa.site/xinee-family

About operating a foundry:

Hoan: To be honest, right now we are only producing and publishing the typefaces. It is a long road to be able to acquire a stable flow of income. If we want to sell our typefaces overseas, we then have to compete with numerous foreign type foundries. If we then want to sell in Vietnam, the market is substantially smaller. We have expected this challenge from the start of our journey, but there were other problems that we came across along the way. One of such is the nature of selling typefaces; we are selling the license to the typeface and not the typeface itself. So it can be a challenge to come up with a license where the customer can use our typeface to the best of its ability. Understanding the purpose of each font in the market is another challenge. About these unexpected problems, we turned to stories from foundries worldwide and found out that they too have run into the same problems. However, one of their typefaces will shine through the cracks and amass a certain popularity, reviving the whole foundry. In conclusion, it is impossible to predict the future, yet we try to make a good product.

Khai: In terms of design, there will be certain challenges. The currently published typefaces on TCA are my first designs. Looking back, I always think there are certain aspects of the type that I can do better. So a challenge always presents itself in the next face; how should I design it? There are certain requirements that a typeface has to abide by, and the type has to exude taste. There have been times where I think to myself: is the 1-2 years of developing a typeface to then sell to only 10-20 people worth it? And at other times, there will be small wins, and the Vietnamese market is definitely on the rise. To be fair, in the foreign scene, it is also really difficult to land a job as a type designer. A foundry can have a maximum of only about 5 type designers only, which is already a lot.

← Mẫu chữ cho TCA Xinee/ Type specimen for TCA Xinee.

thecoa.site/xinee-family

Thế Cơ À Type Foundry 51

NDH(₹) (d)SGN (F)PAR LDN(£)

← Mẫu chữ cho TCA Minhon/ Type specimen for TCA Minhon.

thecoa.site/ mi-nhon-family

THE NEED TO OWN, POSSESS CONTROL

Ví dụ/Case study: TCA Minhon

Hoàn: Bộ TCA Minhon đại diện cho chủ nghĩa tiêu dùng. Nghe buồn cười đúng không? Nhưng lúc đấy mạch tư duy của bọn anh là TCA Minhon là font condensed, và nó rất phù hợp đề có thể cho rất nhiều thông tin vào một khoảng giới hạn. Từ đấy bọn anh nghĩ đến những thiết kế hàng ngày như là hóa đơn, biển chỉ dẫn, biển hiệu, v.v. Từ đó nữa mình lại nghĩ đến màu sắc, màu sắc của những thứ đó như thế nào? Thì khi in ấn mình chú ý

sao cho màu sắc cũng thể hiện được cái tinh thần đó: màu vàng, đỏ thì chói, xanh thì lơ lớ vì mình không in được màu xanh, kiểu vậy. Sau đó phần nội dung cũng phản ánh được những tiêu chí đó: khuyến mãi, hóa đơn, tem phiếu, chỉ dẫn, v.v. Vậy thì mình sẽ cố gắng chọn ra một cái tinh thần, lối sống, và từ đó tạo ra một cái thiết kế để phản ánh tinh thần đó, và song song với việc thể hiện được nét đẹp của bộ chữ.

← Mẫu chữ cho TCA Minhon/ Type specimen for TCA Minhon.

thecoa.site/ mi-nhon-family

¹AaBbCc ²DdEeFf ³GgHhli **9XxYyZz** ⁴JjKkLl ***UuVvWw** ⁵MmNn ⁷RrSsTt ⁶OoPpQq

Ví dụ/Case study: TCA Minhon

Hoan: So TCA Minhon is our take at consumerism. Sounds ridiculous right? But our thought process at the time was: TCA Minhon is a condensed typeface, which is suitable for jamming information into enclosed spaces. From there, we thought of towards everyday design artefacts, such as receipts, signage, etc. Then we go into colour. How would the colour be on these designs? The colour has to agree with how the

designs are in real life: yellow and reds are usually brighter, while the greens are usually quite muddy as you cannot get it quite right. Afterwards, the copyright, or content, has to reflect the same idea: receipts, discounts, tickets, directions, etc. So we try to choose a design field that correctly embodies the spirit of typeface, and from there showcase the type's beauty.

Thế Cơ À Type Foundry 53

Ca pla

Nguyện Trường

Bộ chữ Sans-phố của Nguyện Trương, dù là bộ chữ đầu tay, đã nhận được rất nhiều hưởng ứng từ cộng đồng thiết kế chữ, cả trong nước lẫn quốc tế. Một điểm đặc biệt khác của Sansphố chính là việc bộ chữ cũng là đồ án tốt nghiệp của Nguyện Trương. Viettype có dịp được trò chuyện với anh Nguyện và nhìn bộ chữ Sans-phố dưới góc nhìn của một đồ án tốt nghiệp.

Even though Sans-phố is Nguyện Trương's first typeface ever, it has received a lot of praises from both local and international type design scenes. Another special fact is that the typeface is also graduation project. Here, Viettype had a chance to discuss with Nguyện and take a look at Sans-phố as a graduation project.

Sans-phố

Phông chữ/Typeface: Sans-Phố

Quá trình anh làm Sans-phố dưới cương vị là đồ án tốt nghiệp có khác gì không?

Như trường anh thì đồ án tốt nghiệp sẽ chia ra làm hai môn là tiền tốt nghiệp (3 tháng) và tốt nghiệp (5 tháng). Ở giai đoạn tiền tốt nghiệp, mình sẽ phải nghiên cứu sau đó đưa ra ý tưởng đồ án cho hội đồng duyệt. Ở khúc này thì lúc đầu anh cũng tham vọng rất là nhiều, và ý tưởng ban đầu của anh là tạo ra hẳn một buổi triển lãm cho những con chữ cắt dán. Tuy vậy thì về sau thì anh cũng chỉ làm một bộ chữ thôi. Trong giai đoạn đầu này thì anh cũng gặp khá là nhiều khó khăn trong việc bảo vệ ý tưởng của anh, do đồ án tốt nghiệp là lần đầu tiên anh có cơ hội được làm một bộ chữ. Khi đưa ra ý tưởng cho đồ án thì hội đồng cũng sẽ nhìn vào các sản phẩm đã có của mình để đưa ra quyết định xem có cho mình làm hay không. Đối với anh thì anh đã có mong muốn làm chữ từ lâu rồi, nhưng vì đây là bộ chữ đầu tiên, anh cũng gặp khó khăn phần nào trong việc thuyết phục hội đồng duyệt ý tưởng.

Bước đầu tiên sẽ luôn là nghiên cứu. Anh bắt đầu bằng việc chụp các tấm biển hiệu cắtdán ở xung quanh khu vực nhà anh, sau đó cố gắng phân tích các con chữ cũng như cố gắng tìm ra một số điểm nổi bật để bộ chữ của mình có một ngôn ngữ thiết kế đồng nhất. Điểm nổi bật nhất của các con chữ này chính ra các đường cắt thô ráp, ít độ cong, hẹp về chiều ngang, và nét đâm. Một điểm rất hay mà anh nhìn ra ở các con chữ cắt dán chính là các tầng dấu sẽ nối liền với nhau. Khi cắt chữ thì dấu ă với dấu sắc chẳng hạn, hai dấu sẽ được cắt trên cùng một đề-can hoặc dán chồng lên nhau. Đó là một đặc điểm mà anh thấy rất hay và thú vị khi nghiên cứu về các biển hiệu.

† It's Nice That đã có một bài viết về anh Nguyện Trương cùng Sans-phố/ It's Nice That has produced an article about Nguyện Trương as well as Sans-phố.

Sau đó, ngoài các ví dụ thực tế, anh cũng lên mạng và tìm hiểu về các nguồn ở trên mạng. Anh tình cờ bắt gặp một video dạy cắt dán chữ cho một xe cà phê, và rất nhanh cũng đi mua giấy về và ngồi cắt theo. Khi được chính tự tay mình cắt ra con chữ thì anh nhận ra cũng rất giống với bài thủ công hồi nhỏ mình đã từng học, và con chữ cũng sử dụng nhưng đặc điểm cơ bản của thiết kế như dùng khung cho tỉ lệ. Cũng chính vào lúc này thì anh có thể thấy là việc cắt dán chữ là một việc rất local, là những con người Việt Nam cắt ra những con chữ Việt Nam. Những nét cắt tạo nên một ngôn ngữ thiết kế rất lạ.

← Bộ phông trải qua đến 3 lần thay đổi. Đây là bản đầu tiên/ The typeface went through 3 iterations. This was the first.

Could you walk us through the process of Sans-phố as a graduation project?

The timeline of the graduation project is splitted into two parts: Briefing (3 months) and Execution (5 months). During the briefing stage, I will have to conduct research in order to come up with an idea that will get approved by the council. At first I was quite ambitious; I wanted to do a full exhibition for handcut characters. The project ended up with just the typeface. In this early stage, I was met with quite a lot of obstacles in the approval meetings, as the project is the first time that I get a chance to produce a typeface. When presenting the idea to the council, they will look at your past work as a way to decide whether the project is feasible or not. For me, I have been wanting to do type for a very long time, but since this is the first typeface that I will do, they were hesitant to approve the concept for the graduation project.

The first step will always be research. I start by taking pictures of banners and signage with hand-cut characters around my neighbourhood, then I try to analyse these glyphs as well as finding general features to produce a coherent design language for the typeface. The most prominent feature of these glyphs are the loosely cut lines, no curves, condensed, and bold lines. A very interesting feature that I found out is that the diacritics are joined. When cutting these glyphs, the breve and the acute, for example, these diacritics will be made using the same sheet of decal or pasted on top of each other. This was a very interesting and fun detail during my research in real-life signages and banners.

† Mẫu chữ cho Sans-phố bởi Nguyện Trương/ Type specimen for Sans-phố by Nguyện Trương.

Beside real-life examples, I also try my luck on the Internet. I came across a video tutorial on cutting some glyphs for a coffee cart, so I quickly bought some paper to try and follow. When I am the person cutting the character, I immediately make the connection to the arts and crafts class in primary school. The process also utilises basics of design, like the grid for proportions. At this point, I realise that the hand-cut characters are something quite local; Vietnamese characters produced by Vietnamese people. The uniqueness of each cut is the recipe creating its own design language.

← Các dấu chữ được vẽ dính với nhau giống như trong bài nghiên cứu/ The diacritics are drawn together similar to the signages.

Nguyện Trương 57

Anh tiếp tục tìm tòi ở các loại hình thông tin khác. Một cuốn sách mà anh rất thích chính là quyển Designing Type của Karen Cheng, cũng là một quyển sách mà anh nghĩ ai khi học thiết kế chữ cũng phải đọc qua. Tuy nhiên, một điều mà anh cân nhắc ở cuốn sách trong suốt quá trình làm bộ Sans-phố chính là việc quyển sách chỉ đóng vai trò cung cấp thông tin cho mình với tư cách là người thiết kế thôi; nó không phải là một bộ luật hay một tuyên ngôn của ngành thiết kế chữ, và mình hoàn toàn có thể phá cách, hoặc làm khác đi so với những gì được nói trong cuốn sách. Suy cho cùng thì bộ chữ là của mình và những thông tin mình thu thập được cũng sẽ chỉ đóng vai trò tham khảo.

Sau khi anh đã có những thông tin này, anh sẽ bắt đầu thiết kế. Quá trình thiết kế của anh bắt đầu bằng việc cắt các con chữ có tính đối xứng. Sau khi đã hoàn thành, anh sẽ cho lên máy. Ở thời điểm bắt đầu này thì anh làm cả bộ chữ hoàn toàn bằng Adobe Illustrator hết, và việc cho lên máy cũng khá là đơn giản, do đặc thù của mặt chữ. Tất nhiên, các mặt chữ vẫn sẽ cần phải liên kết với nhau và tạo ra một hệ thống. Có một cái anh muốn quay lai trong quá trình thiết kế chữ là ban đầu trong công đoạn lên ý tưởng anh có đề xuất làm dấu mảnh, tuy vậy đã bị từ chối vì hiện tại các phông chữ phong cách dấu mảnh cũng đã có nhiều ở trên thị trường rồi. Dù sẽ đẹp hơn về thị giác, tuy vậy độ ứng dụng sẽ giảm vì dấu mảnh khi nhìn ở xa sẽ khó nhận biết hơn. Đối với các phông chữ được dùng trên các biển hiệu, phần dấu rất là quan trọng và ảnh hưởng đến mạch đọc-hiểu nội dung, càng quan

→ Anh Nguyện cũng làm một số các vật phẩm nhỏ như móc khóa hay sticker để quảng bá bộ chữ/ Nguyện also make small trinkets like keychains and sticker to promote his product.

trên đường, giao thông,...
Sau khi đã hoàn thành cả bộ chữ thì

trọng hơn khi đặt ở các bối cảnh biển hiện

cũng nhận được phản hồi của thầy cô rằng muốn các con chữ có thể phá cách hơn để toát ra được tinh thần đường phố và câu chuyện của Sans-Phố. Tuy vậy thì anh thấy nếu làm còn phá hơn nữa sẽ mất toàn bộ tính ứng dụng của bộ chữ, và anh không muốn thế. Mục tiêu của anh vẫn là sau có thể thực sự được nhìn thấy bộ chữ trên các biển hiệu, giống như những biển hiệu cắt dán bây giờ, chứ không phải là tuổi đời bộ chữ sẽ kết thúc cùng với đồ án tốt nghiệp. Đối với đồ án tốt nghiệp, đương nhiên thẩm mỹ là điều rất quan trọng. Tuy vậy với cá nhân anh, điều làm anh vui hơn cả chính là được nhìn thấy các con chữ của mình được ứng dụng trong bối cảnh thật, và có thể truyền tải được thông tin đến với khán giả.

Tuy vậy những phản hồi này anh cũng ghi lại và chỉnh sửa sao cho hợp lý. Trong quá trình làm đồ án tốt nghiệp thì anh đã sửa gần như toàn bộ mặt chữ 2 lần. Sửa để sao cho bộ chữ đồng nhất hơn, cũng như sửa để sao cho bộ chữ có thể đúng với tinh thần mà mình muốn truyền tải hơn. Một phần lớn lí do cũng là ở chính mình; khi mình nhìn một mặt chữ quá lâu mình sẽ có một mong muốn thay đổi nó.

† Dấu a còng được Việt hóa rất hay nha!/ The at sign is translated into Vietnamese!

← Anh Nguyện cũng tổ chức một buổi chụp hình luôn!/ He also went with a photoshoot!

I try to research using other types of media. A book that I really like is Designing Type by Karen Cheng, which is a book that I think anyone interested in type has heard about. However, something that I have to keep reminding myself during the process of creating the typeface is that the book only serves as a suggestion, and that it is not the code or a set of rules that a type designer has to abide by. It is okay to go off-script sometimes. All in all, the typeface is my creation and the information that I have collected only serves as suggestions for my decisions. I can certainly go my own way with these rules and regulations.

After I have gathered all these sources, I go into the design process. My process starts with cutting out symmetrical glyphs. After I am done with these glyphs, I will put them on the digital tool. During the graduation project, I used Adobe Illustrator for the glyphs, and the digitisation process was fairly easy because of the nature of handcut letters. Still, the glyphs have to link with each other and create a coherent system. A decision that I want to mention during the design process is that initially I wanted to do thin, hairline diacritics. This idea was rejected as there have been many typefaces that feature this style of diacritics. Although it is aesthetically more pleasing, its functionality will be reduced as these diacritics are much harder to see in far distances. For a typeface that aims to be on signs and banners, readability and legibility should be the most important factors as it

→ Mock-up cho phông chữ Sans-phố/ Mock-ups for Sans-Phố.

directly affects the flow of text in road and traffic settings.

After I am done with all of the glyphs, I received feedback from my advisors that these glyphs have to be more aesthetic, more chaotic. On that, I think that if I were to make the glyphs even more unique, then its functionality will completely disappear. Ultimately, my aim is still to be able to see this typeface on actual signage, much similar to the handcut banners around me right now, and not to serve the aesthetic expectations of a graduation project. Of course, aesthetics is a very important factor for any graduation design project. Nevertheless, what makes me even more satisfied is to be able to see my glyphs used in a real setting, and to be able to convey the message of the type to the audience.

I do not just disregard these comments, however. During the graduation project, I have reworked all of the glyphs twice. These fixes aim to make the typeface more coherent, and also to try to correctly embody the spirit that I want to convey. A big reason for these changes was also myself; when I see a glyph for too long I will want to change it. I think this is a problem for other designers as well.

← Mock-up cho phông chữ Sans-phố/ Mock-ups for Sans-Phố.

Nguyện Trương 59

Có một nỗi sợ khi anh làm bộ Sansphố là về sau bộ chữ của mình sẽ bị mang ra để nhận xét, dạng như phê bình vậy. Đương nhiên điều này là tốt, để sau đó mình được cải thiện nhiều hơn. Cái gì đầu tiên thì thường sẽ không đẹp, nên mình cứ cố gắng làm thật tốt, để lấy kinh nghiệm cho cái tiếp theo. Tuy vậy thì nó vẫn là một nỗi sợ của anh khi làm bộ chữ này. Sau khi trình bày đồ án tốt nghiệp thì bộ chữ cũng nhận được nhiều lời nhận xét, cả tích cực lẫn tiêu cực. Anh cũng rất vui mừng vì bộ Sans-phố của anh được đón nhận, ở cả nước mình cũng như cộng đồng thiết kế chữ tại nước ngoài.

Sau khi đã hoàn thành đồ án tốt nghiệp, chắc chắn là anh muốn đưa sản phẩm lên trên các trang cá nhân của anh rồi. Về việc này thì anh có collab với một bạn Motion Graphic để làm Type Showcase cho Behance của anh. Một cái cũng buồn cười mà anh có thể chia sẻ đó chính là bản ở trên Type showcase của anh vẫn chưa phải là bản hiện tại đâu! Sau khi làm xong phần Motion Graphic này thì cuối cùng anh cũng mua được Glyphs 3, là phần mềm chuyên dụng để thiết kế chữ. Trong quá trình làm quen Glyphs thì anh cũng tiện tay tu sửa lại một số chi tiết nhỏ của bộ chữ. Dù thực ra hiện tại khi anh nhìn lại về bộ chữ Sansphố đó, anh thấy chắc chắn vẫn còn rất nhiều những thứ mình có thể cải thiện, tuy nhiên anh muốn tôn trọng những thứ mình đã làm trong quá khứ, và chuẩn bị sẵn sàng cho những dự án tương lai.

† Mock-up cho phông chữ Sans-phố/ Mock-ups for Sans-Phố.

Sau bộ này thì là gì?

Để nói về những dự định trong tương lai thì anh muốn đề cập đến một thứ trước. Đối với anh thì các bộ chữ có thể được chia ra làm hai loại: thể nghiệm và ứng dụng. Đối với Sans-phố, bộ chữ chắc chắn không thể so sánh được với các bộ chữ có tính ứng dụng rất cao như Helvetica được. Để làm ra được những bộ chữ như vậy thực sự đòi hỏi rất nhiều hiểu biết, nhiều hơn rất nhiều so với sản phẩm đầu tay của anh. Vậy nếu có thể, anh sẽ muốn tìm hiểu những bộ chữ có thể cho ra đời những bộ chữ có tính ứng dụng cao, và có thể được dùng trong nhiều trường hợp khác nhau.

← Nguyện cũng phối hợp để làm Motion Graphics cho bộ chữ/ Nguyện also collaborated and made motion graphics posters for the typeface.

There is a constant fear during my process of designing Sans-phố, and that is to have my typeface be an example for bad typeface practice, to have it criticised. Of course this is good, so that I can gather experience for my next typeface. Our first attempt is usually not good, so we should just try our best, and get mileage for the next attempt. Still, it was a big fear when I created this typeface. After presenting my graduation project, I received many comments, both positive and negative. I am very happy that Sans-phố was very well-received among our own community as well as internationally.

After I was done with my graduation project, I definitely wanted to bring it onto my socials and my portfolio. I decided to collaborate with a motion graphic designer in order to create a type showcase for my Behance. A funny thing that I can share about this showcase is that the showcase is not the final version! Shortly after the project was done, I was finally able to get my hands on Glyphs 3, which is a specialised type design application. During my process of learning Glyphs, I could not help but change some of the details of Sans-phố. Now, looking at the typeface, I am sure that there are many things that I can still improve about it. Still, I want to respect what I have done in the past, and get ready for future projects and opportunities.

† Ånh cho Sans-phố/ Photoshoot with Sans-phố.

What's after this?

To talk about future plans, I want to mention one thing first. For me, typefaces are splitted into two categories: experimental and functional. For Sansphő, the typeface is definitely skewed on the experimental side, and will never be able to compare with Helvetica, for example, in functionality. To make truly functional typefaces require a lot more knowledge, much more than what I have managed to gather in order to make my first typeface. So, if it is a possibility, I would like to study more about type, so that I can produce typefaces that have a high functionality.

← Nguyện cũng phối hợp để làm Motion Graphics cho bộ chữ/ Nguyện also collaborated and made motion graphics posters for the typeface.

Nguyện Trương 61

Cộng đồng/ Community

TDC Monolinear

TDC Monolinear là bộ chữ được thiết kế bởi Studio Đinh Đức Hải dành cho The Design Council, tổ chức đào tạo thiết kế đồ họa chuyên sâu. Bộ chữ có thể được tải miễn phí thông qua trang Instagram của The Design Council.

TDC Monolinear is a typeface by Studio Đinh Đức Hải for The Design Council, an organisation that offeres detailed courses on graphic design. The typeface can be downloaded from The Design Council's Instagram page.

thedesigncouncil.vn @thedesign.council

BD Neo Impax

Âm cúng-ắt hản Ảo diệu-Ênh ẽnh Ít lời-Ôm yếu-Õm ở Ứng hồng-Uế oải Yên tĩnh-Ý tứ

BD Neo Impax

Bộ chữ BD Neo Impax hiện đang trong quá trình thử nghiệm. Bạn có thể đóng góp vào quá trình thử nghiệm của bộ chữ thông qua trang Instagram của Studio Đinh Đức Hải.

BD Neo Impax is currently in public testing. You can contribute to the typeface by participating in the testing process through Studio Đinh Đức Hải's Instagram.

@studio.dinhduchai

Cộng đồng/Community 65

BD Tweaks Sans BD Tweaks Serif

Bộ chữ BD Tweaks Sans và BD Tweaks Serif hiện đang trong quá trình thử nghiệm. Bạn có thể đóng góp vào quá trình thử nghiệm của bộ chữ thông qua trang Instagram của Studio Đinh Đức Hải.

BD Tweaks Sans and BD Tweaks Serif are currently in public testing. You can contribute to the typefaces by participating in the testing process through Studio Đinh Đức Hải's Instagram. @studio.dinhduchai

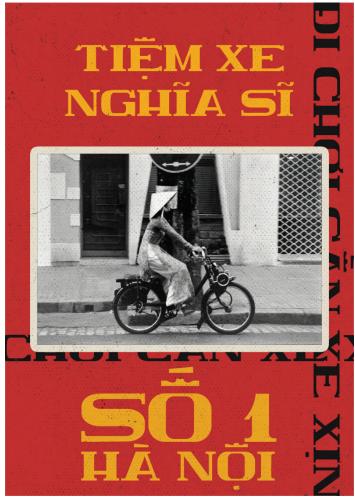

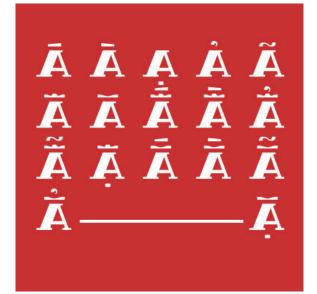
Republish

Republish là một dự án của Behalf Studio. Những con chữ thời xưa được phục chế thành các bộ chữ kĩ thuật số. Dự án gồm 5 bộ chữ: Kháng Chiến, Mỹ Nghệ, Đanh Đá, Thợ Cạo, và Cửa Tây.

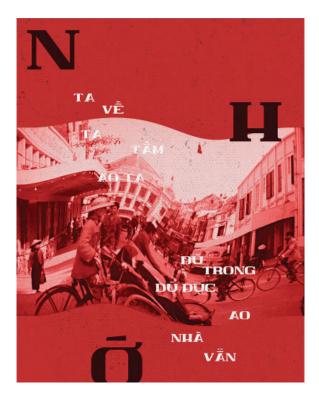
Republish is a project of Behalf Studio. The letters of the past are revived as digital typefaces. The project consists of 5 typefaces: Patriot, Finesse, Đanh Đá, Barber, and Westgate. republi.sh @republi.sh

Cộng đồng/Community 67

Lạc Tự/ Lost Type

Lạc Tự là một bộ chữ dựa trên các con chữ xưa của Vietnam vào thập kỉ 1980 và 1990. Bộ chữ được lấy cảm hứng từ các biển hiệu ở các thành phố lớn như Hà Nội và Hồ Chí Minh.

Lost Type is a typeface based on vintage font style in Vietnam between the 1980s and the 1990s. This typeface is inspired by commercial billboards in Vietnamese major cities such as Hanoi and Ho Chi Minh City.

behance.net/ macktrinh

YTF Cafuné Sans

YTF Cafuné Sans là bộ chữ thứ 4 trong bộ sưu tập đầu tiên của xưởng chữ Yellow Type. Bộ chữ gồm 8 kiểu khác nhau.

YTF Cafuné Sans is the fourth typeface in Yellow Type Foundry's first collection. The typeface has 8 styles. yellowtype.com @yellow.type

Cộng đồng/Community 69

YTF Millie

YTF Millie là bộ chữ thứ 8 trong bộ sưu tập đầu tiên của xưởng chữ Yellow Type. Bộ chữ gồm 14 kiểu khác nhau.

YTF Millie is the eighth typeface in Yellow Type Foundry's first collection. The typeface has 14 styles. yellowtype.com @yellow.type

YTF Millie Mono

YTF Millie Mono là bộ chữ thứ 9 trong bộ sưu tập đầu tiên của xưởng chữ Yellow Type. Bộ chữ gồm 8 kiểu khác nhau.

YTF Millie Mono is the ninth typeface in Yellow Type Foundry's first collection. The typeface has 8 styles. yellowtype.com @yellow.type

Cộng đồng/Community 71

YTF Xanh

YTF Xanh là bộ chữ thứ 10 trong bộ sưu tập đầu tiên của xưởng chữ Yellow Type. Bộ chữ gồm 6 kiểu khác nhau.

YTF Xanh is the tenth typeface in Yellow Type Foundry's first collection. The typeface has 6 styles. yellowtype.com @yellow.type

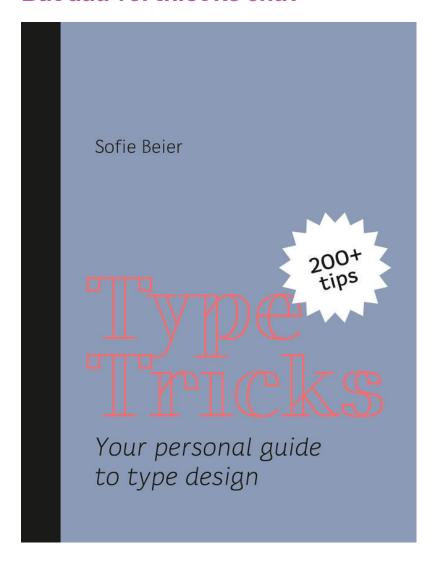
YTF Xanh Mono

YTF Xanh Mono là bộ chữ cuối cùng trong bộ sưu tập đầu tiên của xưởng chữ Yellow Type. Bộ chữ gồm 6 kiểu khác nhau.

YTF Xanh Mono is the last typeface in Yellow Type Foundry's first collection. The typeface has 6 styles. yellowtype.com @yellow.type

Cộng đồng/Community 73

Bắt đầu với thiết kế chữ?

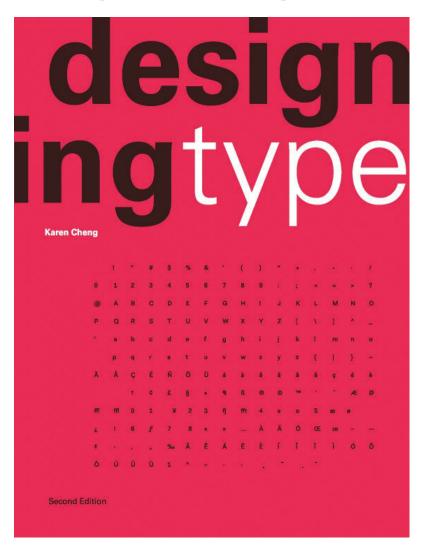

Lâm Bảo

Một cuốn sách gối đầu giường của anh là cuốn Type Tricks của Sofie Beier. Thực sự là quyển sách đã thay đổi thế giới quan của anh luôn. Hồi trước khi anh học ở bên Toronto, mỗi một lần đi tàu điện là anh sẽ lôi quyển đó ra đọc, đọc đi đọc lại, thực sự là rất nhiều thứ hay ở trong đó. Câu mở đầu của quyển sách so sánh việc thiết kế chữ với chơi nhạc cụ thực sự là rất chuẩn: "Ban đầu thì ban học cách chơi nhạc cu, sau đó là học chơi nhạc, và sau đó bạn quên hết và chỉ chơi thôi." Và chữ cũng như vậy. Ban đầu mình học về các quy luật của nó, vẽ thế nào cho đúng, rồi sau con chữ tự chảy ra từ đầu mình. Anh thề là nó đúng luôn. Mình có thể thiết kế đến một mức mà mình không còn quan tâm đến luật lệ đúng sai nữa.

A go-to book of mine is Type Tricks by Sofie Beier. Honestly the book has changed my entire view on design. When I was studying in Toronto, every time I travelled on the train, I would take the book out and read it again and again and again. The first few lines of the book feature a very interesting analogy between type design and playing music: "First you learn the instrument, then you learn the music, then you forget all that and just play". I think this is absolutely true for type as well. First you learn the rules, how to draw correctly, and then the glyphs just come out of your head. I swear by this. We could reach a point where we don't really even care about rules or right and wrong anymore.

Starting with type design?

Dương Trần

Anh luôn khuyên mọi người là cách nhanh nhất và hiệu quả nhất là đi học. Ở trên thế giới thì có rất nhiều các khóa học về thiết kế như TypeMedia (Hà Lan), Type West (Mỹ), và một cái gần đây anh rất chú ý đó là TypeElectives (online) vì nó khá hữu dụng cho các bạn trẻ. Với anh thì cũng giống mọi người, anh sẽ mua một cuốn sách có tên là Designing Type (Karen Cheng). Một quyển khác anh cũng có thể đề xuất đó là quyển Type Tricks (Sofie Beier). Tất cả các nguồn thông tin này đều rất hữu ích và đều là điểm bắt đầu hợp lý cho hành trình thiết kế chữ.

I always think that the best way is to undergo a course. There are many type design courses all over the world like TypeMedia (Holland), Type West (US), and one that I have been looking at recently is TypeElective (online) because it is quite useful for younger designers. For me, similar to everyone else, I bought a book called Designing Type (Karen Cheng). Another book that I could recommend is Type Tricks (Sofie Beier). All of these sources are very helpful and will give you a starting point for your type design journey.

Cộng đồng/Community 75

Việt Type Sans

Trong vòng 2 tháng, mình đã có cơ hội được thử sức với việc thiết kế 26 con chữ thường trong bộ La-tinh. Thực sự khi bắt tay vào và ngồi làm thì mình mới hiểu được tại sao một bộ chữ lại mất nhiều thời gian đến như vậy. Để vẽ ra một con chữ đẹp và có thẩm mỹ có lẽ là dễ hơn rất nhiều; tuy nhiên sự độc đáo của một bộ chữ chính là mối quan hệ giữa các con chữ. Khi được nhìn tổng thể toàn bô các chữ với nhau, những điểm không đồng nhất sẽ bắt đầu lộ ra. Chính những chi tiết này sẽ khiến cho bô chữ thiếu tính liên kết, và từ đó ảnh hưởng trực tiếp đến thẩm mỹ của bộ chữ. Tuy thành phẩm còn nhiều hạn chế, đối với mình thì đây đã là một trải nghiệm rất bổ ích. Mong rằng sau này bộ chữ sẽ có thể được cải tiến và đến được tay mọi người.

In two months, I have had the chance to design 26 lowercase letters in the Latin alphabet. Honestly, it is only when I do the work myself did I realise why a typeface can take so long. To draw a single beautiful glyph is probably an easy task; however, the uniqueness of a typeface is the relationship between the characters. When all the glyphs are presented on the same sheet, inconsistencies start to come out, and the aesthetic of the typeface is directly compromised. Although the typeface did not come out as expected, the experience has been very beneficial to me. Hopefully the typeface can undergo some upgrades and one day end up on someone else's hands.

the quick brown fox jumps over the lazy doq

Chữ viết/ Typography

Alumni Sans Pinstripe bởi/by Robert Leuschke

Libre Franklin bởi/by Impallari Type

IBM Plex Serif, IBM Plex Sans bởi/by Mike Abbink, Bold Monday

In ấn/ Printing

In Hồ Gươm inhoguom.com

Giấy/ Paper

Thân/Body Magno Satin 150gsm từ/from Giấy Lan Vi lanvipaper.com.vn

Bìa/Cover OP 250gsm

Editor, Designer

Khôi Trần khooitran.com khooi.tr@gmail.com

Chân thành cảm ơn/ Special thanks to

Jon Kuiter Paul-Antoine Lucas Colm Dunne Ha Bui

01/ 25 Sự tò mò về thiết kế chữ đã dẫn đến sự hình thành của Việt Type. Mình rất may mắn đã được trò chuyện cùng với những người trong ngành thiết kế chữ tại Việt Nam và được nghe những chia sẻ về công việc thiết kế chữ cũng như cộng đồng thiết kế chữ hiện tại. Cùng với đó, mình cũng có cơ hội được thử sức với ngành nghề thú vị này.

- Khôi Trần -

My own curiosity has led to ViệtType. I am very lucky to be accompanied by several individuals working in type design in Vietnam and to hear their stories about their work as well as the current type design community. I also got a chance to shoot my shot with this exciting industry by experimenting with designing my own typeface.

